

Literární soutěž

SBORNÍK PŘÍSPĚVKŮ
2. ročník
2021

Vážený čtenáři,

dostává se Vám do rukou sborník finálových děl 2. ročníku Literární soutěže Za branou pro odsouzené autory. K přečtení je jich rovných 27, loni to bylo 20. Nárůst je dán zejména tím, jak přibýlo v roce 2021 autorů i věznic. Do uzávěrky soutěže na konci června jsme obdrželi 170 děl od 160 autorů. Na web rodinyveznu.cz se tak proboujvalo přibližně celkem každé 6. dílo.

Těší nás nejen nárůst počtu autorů a věznic, které soutěž podpořily, ale také ohlasy veřejnosti i reakce přicházející z literární a odborné komunity. Že se projekt posouvá vpřed, bylo cítit i z nedočkavých telefonátů a psaní přfbuzných a přátel autorů, kteří zkusili štěstí a své dílo do soutěže přihlásili.

Velký podíl na výše uvedeném má složení poroty v čele s Jáchymem Topolem, děkuji rovněž autorovi cestopisů Ladislavu Ziburovi, básníkovi Anatolu Svahilcovi, zpěvačce Muše, kteří se hodnocením děl zabývali a pomohli při propagaci.

Ukazuje se, že píšící vězeň není v České republice velkou výjimkou. Zajímavé je, kolik z nich píše i velké celky, ale se skromností, třeba jen pro své děti a rodiny. Letošní vítěz i muž na 2. místě tento trend - své už si napsali - potvrzují. Ale nejen to, jsou už objeveni i médii, dokonce vydavateli.

Děkuji všem autorům, kteří letos do soutěže přispěli, každé jednotlivé dílko je pro nás ctí.

Jan Frank
předseda OS Za branou

Listopad 2021

V životě lidském se nepochybně setkáváme se spoustou věcí, dějů a situací, o kterých říkáme, že se nám udály poprvé. Jenom namátkou a bez velkého přemýšlení se tak může jednat o první krůček, mléčný zoubek, slůvko, samostatné kakání, první cigáro, pivo nebo třeba i o první rande, které ani zdaleka nemusí končit první souloží.

Existuje řada různých pro nás závažných poprvé, které se nám postupem času stávají i podruhé, potřetí až postě, a my už ani někdy nebýváme schopni si ve svém nitru vystopovat ten původní pra-bod nula, od kterého se odvíjí celý ten dlouhý sled opakovaných dějů, z nichž se stává rutina nenaplnující ani zdaleka úroveň toho našeho stále více rozplzlého prapůvodního prožitku nultého okamžiku. Přiznáváme si všichni bez mučení, že na něco vzpomínáme raději, některé vzpomínky zase tak super příjemné nejsou, a na něco bychom nejraději zapomněli úplně. V některých takovýchto případech se již můžeme spoléhat jen a jen na milosrdenství naší selektivní paměti.

Tehdy, na začátku roku 2019, jsem měl fakt blbý den a nebyl to jen nějaký tuctový den blbec, ale nejhorší den mého, do té doby více než čtyřicetiletého, bezúhonného života. A že jsem těch blbounů zažil! Táhl jsem se pomaloučku jako sopel přes parkoviště vyhrazené pouze pro zaměstnance vězeňské služby s těžkým báglem přes rameno a uvědomoval si, že je to pro mne tehdy nelétkové poprvé, kdy jsem nerad nastupoval do výkonu trestu odnětí svobody.

Všechna ta moje dřívější "poprvé," aniž bych si je všechny nutně pamatoval, musela ve mně jistojistě vyvolávat nesrovnatelně libější pocity než ten, který jsem tehdy právě prožíval, ze kterého jsem se hroutil, kácel a pod nímž jsem placatěl jako pod balvanem. Coural jsem se po zvětralém starém asfaltu a nevěděl, zda jsem opravdu rád, že se nikdo se mnou neloučil, neobjímal mne, nehladil a ani mi nemával, protože jsem se všech vztahů, dosavadních závazků a povinností nedávno úmyslně zbavil. Všechny vazby jsem úspěšně zpretrhal a od všech blízkých se úmyslně odřízl, abych se po nadcházejících šest let neživota nemusel pro nikoho trápit, aby se nikomu nestýskalo po mně a já se necítil nikomu nijak zavázán. Doufal jsem naivně, že pouze tak získám trochu vnitřní svobody ve vší té všivé nesvobodě omezované pouty a mřížemi.

Moje jistota zmizela. Věděl jsem jenom, že lidé mají tendenci mít o sobě to nejlepší mínění a že já k nim nepatřím. „Sklízím, co jsem zasel!“ chtělo se mi zařvat. Místo toho jsem si však jenom zapnul svoji parku až ke krku, přehodil si bágl přes druhé rameno a v obličejí naladil ten nejnetečnější výraz, jakého jsem byl schopen.

Narovnal jsem se v zádech, zvedl hlavu a odhodlaně vyrazil k oprýskané modré plechové bráně ve vysoké věžeňské šedo-flekaté zdi, kterou jsem z dálky ve svém automobilu míjel snad tisíckrát a vždy ji pouze ignoroval a nemyslel na to, co je za ní.

Až tehdy, kdy jsem stál u té věžeňské stěny tak blízko, že jsem se jí mohl dotknout a cítil jsem z její omítky vápno a něco, co mi připomnělo jeskyně v Moravském krasu, moje představivost zapracovala na plné oprátky. V té stěně jsem najednou uviděl hradbu, která odděluje svět bezpečí, svobody, zábavy a pohody od světa špíny, zoufalství, násilí, děsu a zmaru. Z rajské zahrady rovnou do odpadní stoky. Beránek předhozený smečce vlků, králíček tygroví a myška krajtě. Pouta a mříže, mříže a pouta. Moje obrazotvornost se rozjela a já ji nebyl schopen zabrzdit a donutit k poslušnosti. Nechtěl jsem vidět mříže, já chtěl sedět na louce nebo si máchat nohy v potoce. Jenom ne mříže a pouta, žádné věžeňské smradlavé mundúry ani rachocení klíčů v zámčích.

Už z dálky jsem nad vchodem věznice registroval modrou ceduli, na níž jsem až teď byl schopen přečíst nápis Vazební věznice Brno. Všude bylo absolutní ticho, jen odtěk od nemocnice ke mně doléhalo cinkání šaliny, které mi znělo jako umíráček. Kdyby tak šlo pár blbých "poprvé" z mého života jednoduše vymazat, vygumovat nebo použít klávesu delete a zapomenout. Mávnout kouzelnou hůlkou a sedět zase doma v obýváku u televize nebo být v posilovně nebo hrát s přáteli kulečnick nebo se milovat s dlouhohou blondýnou nebo prostě cokoliv, jenom nebýt teď a tady a prožívat tohleto depresivní "poprvé." Žádné pouta a mříže!

Kousek od vstupu do věznice postávala starší a nepříliš upravená žena, kterou jsem odhadoval na Romku. V každé ruce svírala naditou igelitku s modrým logem potravinového řetězce a něco si tiše pobrukovala. Pozdravil jsem ji vychovaně a ona reagovala tak, že ztichla, sklopila zrak a upřeně pozorovala okopané špičky svých střevců. Na pravé straně krku měla vytetováno velké srdce probodnuté poněkud roztrhaným šípem a v srdci jsem si přeslabikoval jméno Roman, kde písmeno "N" bylo již málo čitelné a vypadalo spíše jako římská číslice čtyři.

Na tom jejím tetování byla nejlepší ta finta, že to jméno Roman bylo zrcadlově obrácené, a tak tam na tom krku milovala nějakého Namora. Nemusel jsem být žádný tatér, aby mi bylo okamžitě jasné, že to, co mělo zdobit ženin ladný krček, nemohlo být dílem žádného vyhlášeného tetovacího salónu, ale že muselo jít o výsledek domácí tvorby bolestivě vypíchaný vlastnoručně před zrcadlem a možná i vykoupený nějakým lokálním zánětem, či dokonce některou z forem žloutenky.

Moje nálada se zlepšila. Hluboce jsem se nadechl a byl už už odhodlán stisknout tlačítko zvonku s rozpítným nápisem "Nástupy, návštěvy," když tu ta žena hlubokým hlasem silné kuřačky prohodila: „Ještlí máš nástup, tak nezvoň, mušíš počkat. Majou tam ti šmejdi náakou kontrolu, nebo co kurva. Otevřou prý až hodinu nebo v jedenáct, žikal ten bengo.“

Když žena domluvila, rozkašlala se tak, že jsem dostal strach, že z ní každou chvíli vypadne na chodník plicní lalok. Pohledem jsem zjistil, že za její šišlání mohly chybějící přední zuby, což v kombinaci s propadlými tvářemi způsobovalo,

že vypadala starší, než ve skutečnosti byla. Znovu jsem se podíval na zvonek a malý reproduktor pod ním, ale rychle jsem uhnul pohledem jinam, protože mřížka reparačka byla zalepená zelenkavým plivancem a mně se rázem udělalo šoufl.

V Romce přede mnou hrklo jako v orloji, přestala kašlat a zaskřehotala: „Poprvé?“ „Co myslíte tím poprvé?“ odpověděl jsem otázkou. „No pžece, prvotrest, poprv do basy, ty dilino,“ zpražila mne žena a já si uvědomil, že mě rozhovor s ní baví. „Jo, poprvé, ale jsem nevinnej,“ pokusil jsem se o vtip. Zabralo to. Na tváři se jí rozlíl sympatický úsměv, rozchechtala se a z čokoládových očí jí vyhrklo několik malých slziček. Její smích vzápětí přešel zase v hrozivý kašel, ale když ho zvládla, ukázala bradou k věznicí a řekla: „Tam je nevinnej každěj. Nemáš cígo?“ Nezištně jsem jí nabídl a v následující slabé hodině mi vykouřila půl krabičky.

Jako dáma si ode mne nechávala připalovat jednu Camelku za druhou a moje nálada se zvedala, jak mi s něhou v hlase vyprávěla o svém druhovi, který se nejmenoval ani Roman ani Namor, a který je tátou tří z jejích pěti dětí, které teď ona dlouho neuvidí a pak se rozplakala.

Když se mi jí s rozpaky podařilo uklidnit, začala Edita, jak se mi představila, přivolávat hlasitě rakovinu na nějakého mrdku soudce, který ji poslal už potřetí do basy za nějaké čórky, i když je jasné, že ona nekrade. A když už, tak jenom malinko. Z jejích slov jsem vytušil, že se ten soudce asi nebude jmenovat mrdka, a že čórka je krádež, a že nástup z “volné nohy” znamená nástup do vězení včas a bez policejní asistence, a tak jsem bezděčně začal nasávat i vězeňský argot.

Edita mluvila a mluvila a já bych se od ní dozvěděl jistě spoustu věcí ze života i o životě, kdybych však už nebyl duchem nepřítomný a nebyl se svými myšlenkami tam za zdí mezi všemi těmi vrahy, lupiči, zloději a pedofilně zaměřenými sociopaty. Moje představy o životě za mřížemi nebyly najednou tak děsivé, protože jsem měl čas si na ně zvyknout. Jenom na půl ucha jsem tedy vnímal Editin monolog přerušovaný náhle a bez varování neosobním hlasem z reparačky: „Tak Horváthová, už můžete dovnitř!“ „Edita teď musí dovnitř a nadlouho“.

Nastupte si, prosím, dveře se zavírají a dlouho se otevírat nebudou,“ napadlo mne sice nevesele, ale vůbec ne už frustrovaně. Galatně jsem otevřel Editě dveře, přidržel je, ona udělala způsobné pukrle a než ještě vstoupila do toho svého zamřížovaného očištěnce, tak mne poučila: „Tady na to nehrajou, tam je jinej švět. Nikomu tam nevěž, jó?“ Když za ní dveře zaklaply, došlo mi, že jsem připravený. Na vše a ke všemu. Získal jsem jistotu, že to dám.

V životě lidském je určitě spousta věcí, které se stanou poprvé. V životě je ale sakra málo věcí, o kterých se dá s jistotou tvrdit: “Poprvé a naposledy.” Já jsem toho dne nastoupil poprvé do vězení, ale jestli i naposledy, to je ve hvězdách. Nikomu nevěřím, jak mi tehdy poradila zlatá snědá Edita a spoléhám se jenom sám na sebe. Který šílenec řekl, že “dvakrát nevstoupíš do stejné řeky?” A co vy? Věříte jiným? Věřte. Alespoň jednou poprvé a ne naposledy.

Dušan Faltýnek

Představte si jeden - nikdy nekončící den. Den, který se neustále opakuje. Stále dokola ta samá hodina. Minuta. Sekunda - okamžik. Čas jako by snad neexistoval. A tak jediné, co určuje ono pomyslné posunutí rafičky směrem kupředu, co způsobí ten strnulý - křečovitý skok, je otevření mohutných ocelových dveří vaší stísněné cely a vyhlédnutí z okna, v němž je dvojitá mříž. Vše ostatní se pohybuje v kruhu. Koloběh noci a dne. Čísla na hodinách jsou bezobsažná. Pokud je ovšem vlastníte.

On je nevlastnil. Proto byl nucen řídit se zvuky, jež se do cely dostávaly z chodby. Ze světa za zavřenými dveřmi a všemi těmi vjemy přicházejícími z okna. Ze světa rozkouskovaného na nespočet malých obrazů. Čas jakoby se snad do jeho cely dostával jen z těchto dvou odlišných světů. Z míst, jež mu byla zapovězena.

Asi proto se zamýšlel nad jeho existencí. "Je snad určován pohybem?" ptal se projednou. "Sluncem plujícím po letní obloze, jež vnáší světlo do našich životů. Či měsícem? Tím strašidelným poretníkem brázdícím noční oblohu, který se s ním střídá." Nevěděl. Avšak pokaždé, když pozoroval svět tam venku - za mříží - vždy měl pocit, že se mu snad jen zdá. A přestože byl přesvědčen o jeho realnosti (sám ho přeci až doposud zakoušel), zdálo se být jen jakousi iluzí času, který si spokojeně plyne dál svým životem. Auta projížděla sem a tam - jedno po druhém. A všichni ti lidé se v dále hemžili jako mravenci. Svět tam venku se zdálo být v pohybu.

Avšak sem do té malé místnosti si nedokázal cestu najít. Uvnitř jeho kobky se nacházel jen pustý oceán světa bez času. Jako vzduch bez kyslíku, jehož se nelze nadechnout. Asi proto se ptal dál. "A pokud to není pohyb - je to snad dění, které způsobuje ten prapodivný pohyb času směrem kupředu? A tedy vše, co následuje po otevření oněch strašlivých ocelových dveří? Kdy se dovnitř jako blesk z čistajasna nahnou všechny ty zprávy. Kdy se vyplní všechny zlé předtuchy a přijdou nové, mnohem strašnější."

Neměl tušení, avšak zřetelně cítil ten zvláštní pocit, kdy se náhle - jakoby skokem - změnila realita, kterou až do té doby zakoušel. Když byl čas vpuštěn dovnitř, stejně jako přichází nezvaný host. Anebo snad někdo, na koho dlouhou dobu čekáme. Koho vyhlížíme, celí nedočkaví. A kdo nám nakonec přinese všechny ty zdrcující zprávy. Přesně tak se teď cítil on. Jakoby snad byl čas vpuštěn do místnosti, v níž se až doposud nedělo nic. A ten neviditelný host vytvořil realitu novou, mnohem strašnější. Asi proto přišel k závěru, že je to právě děj, tedy něco, co se událo, jež má svůj počátek a konec, že je to právě děj a jeho konečnost, co určuje čas a jeho vnímání.

Avšak děj - ostatně jako i pohyb - se místnosti, v níž se nacházel, vyhýbal. A jeho vlastní realita tak byla určována především prožitkem. Objektivní čas se dávno rozplynul a on teď plul v jakémsi podivném oceánu čehosi nekonečného. Jeho soukromý čas plynul v příbězích, které se neustále opakovaly. Jež hlodaly jeho rozháranou mysl a drásaly jeho pošramocené nervy. Hluboký oceán času v uvnitř rakve, v níž byl uvězněn.

A tak už se neposouval pouze kupředu - skokově. Teď se vracel zpět. To když se zabýval vzpomínkami na něco, co bylo a což tak náhle skončilo. Čas jakoby se snad sám vracel a znovu se odvíjel směrem kupředu. Až do toho nesnesitelného okamžiku - teď. A z něj se pak vrátil, aby jej znovu dorazil. Prožíval toto. Vynořil se nad hladinu - v tom strašném okamžiku - teď. Avšak nemohl se nadechnout. Viděl jen čtyři holé stěny a bídnou realitu dne - té bezútěšné situace, v níž se nacházel.

Cítil svůj celkový úpadek, který byl jejím odrazem. Všechny ty pocity s ním cloumaly, jako cloumá rozbouřené moře s osamělou bárkou, do níž narážejí mohutné vlny. Jež je zkrápěna prudkým deštěm v hrozivé bouři, kdy nebe bičují všechny ty dechberoucí blesky a zdálí přicházejí strašlivé hromy, v jejichž vzdálenosti teď hledal spásu. A ta bárka byla tolik vratká, že každou další vteřinu hrozilo její převrhnutí. A pak, když už se opravdu převrhla a byla roztržena na několik kusů, jež odnášely poslední vlny uklidňující se hladiny, pak zůstal sám uprostřed temného oceánu. Nebe bylo černé, jako byla temná ta hrozivá hlubina pod ním. Tělo ztěžklo - to jak bylo zatíženo vši beznadějí a bolestí. A on se propadal stále níž a níž. Ta hloubka byla strašlivá. Cítil jen neuvěřitelný tlak uvnitř své hlavy. Napětí svého těla. To jak byly napínány jeho nervy. A jak se jeho svaly zmítaly v křečích. Padal stále níž a níž. A ta bolest byla k nevydržení. A tak se to opakovalo stále znovu dokola.

Vždy to bylo tak dokonale stejné. Nikdy neexistovala žádná alternativa. Proto i když prosil, vztekal se, plakal, i když uzavíral všechny ty smlouvy s osudem, slíboval, vždy vedly jeho vzpomínky až sem. Do toho bodu - onoho prázdna časoprostoru, který byl jako jediný neměnný. Jež stál na místě. Až si připadal, že jím může skutečně plout. Vznášet se v něm. Dokud se neodrazí od jedné z těch špinavých a smrdutých zdí.

Proto, i když byly jeho smysly jasné (alespoň zrak jej stále ještě nešálil a on viděl svoji celu jako malou místnost tvaru kvádrů), přesto se nemohl zbavit pocitu, že je snad uvězněn v jakémsi zvláštním kruhu, ve kterém se pohybuje stále dokola.

Stejně jako se opakovaly všechny ty vjemy vně a prožitky uvnitř něj. Proto často, když už byl až na samém dně svých sil, pociťoval jasně onu hranici, za níž se nachází šílenství.

Stále dokola ten jeden jediný den. A konec toho dne byl zároveň svým počátkem. V tom tkvěla jeho bezútešnost. Když už se mu totiž po tom zdánlivě nekonečném hrůzostrašném dni, který nebral konce, podařilo naprosto vysílenému (téměř v mráкотách) upadnout do své rozvrzané staré postele, vždy nastal ten okamžik, kdy otevřel oči a probudil se znovu tam. V té smrduté cele. Na té plesnivé staré matraci. A kolem něj jen čtyři holé stěny a zatuchlý pach cigaret. Horký mrtvolný puch potu a beznaděje. A mokré prádlo jež ho bepínalo jeho vysílené tělo - jako smrduté a slizké monstrum - svými pařáty, jež ho dusilo, že se téměř nemohl nadechnout.

A tak když se jeho rozespalé oči otevřely do nového dne, nebyl to již den, který znával dřívě. Kdy se probudil odpočatý vedle své krásné ženy a slyšel zvuky zpívajících ptáků. Když sledoval tu kouzelnou hru slunečních paprsků něžně laskajících prostory jeho ložnice. Ne. Byl to utahaný, vysílený a tmavý den, na který neměl dostatek sil. Do něhož nebyl s to nalézt sílu vstát, i když slunce svítilo. A tak jedinou svobodu, tím posledním ostrovem v oceánu nesvobody, v němž se utápěl, byl krátký okamžik mezi otevřením očí a dohasínajícím světem snů.

Ona chvíle než stačil zaregistrovat bídnou realitu dne. Než stihl dočista procitnout. A než proběhlo ono kruté uvědomění, totiž že byly všechny ty příběhy promítány pouze na plátno jeho představivosti. A že byla všechna ta dramata, která až doposud prožíval, jen pouhým snem. A ten okamžik byl natolik krátký, že nebyl s to jej uchopit. Jakoby se nacházel v jakémsi prazvláštním prostoru - na jakémsi prazvláštním místě mezi reálným světem a světem snů. Avšak který z těch dvou byl více pravdivý, to nevěděl.

Přesto, ať už se snažil jakkoliv, ať chtěl, jak chtěl, vždy proběhl ten bolestivý okamžik. To kruté procitnutí, kdy si uvědomil onu smutnou skutečnost, že bylo to všechno jen pouhým snem. A bylo jedno, zda jej ve spánku děsily všechny ty noční můry. Nikdy totiž nebyly tak hrozivé jako realita samotná, v níž všechno to zdánlivě pravdivě pomalu odeznívало kamsi do neznáma. Stejně jako se trhalo předivo jeho snů. Zbyly jen střípky nesmyslných obrazů, které dotvářely realitu, jež se zdála být stejně málo skutečná jako právě skončený sen.

A vynořovaly se další a další otázky. "Oč by byl den milosrdnější, kdyby snad nikdy neskončil?" ptal se sám sebe. "A kdyby nemusel znovu začínat," dodal směrem k nebi, jež bylo uvězněno za dvojitou mříží. "O mnohé!" Odpovídal sám sobě. To když pocítil ono milosrdenství, v němž by se stále dokola neopakovala každá jedna hodina. Minuta. Sekunda. A každý jeden okamžik, v němž se cítil být uvězněný. Okamžik, který byl nyní osvobozen od času. Až do té míry, že v něm byla odkryta samotná nekonečnost. Nekonečnost toho strašlivého okamžiku - teď.

A tak se tedy - teď - otevřelo malé okno v ocelových dveřích jeho cely a přistál na něm talíř s čímsi nepoživatelným. Teď - se otevřely dveře, v nichž stál jakýsi muž v uniformě dozorce. Teď - slyšel za dveřmi šramocení vozíku. Teď - slyšel zvuk vysílaček. Sirény. Teď - slyšel štěkot policejních psů, z jejichž hlasu byla cítit touha po svobodě a smutek. Štěkali z posledních sil, jako by si tím snad mohli zasloužit svobodu. A to úplně drásalo jeho nervy. Teď - slyšel námluvy holubů na okenní římse své cely a nemohl vystát jejich bezstarostné hovory. Teď - slyšel všechna ta prázdná volání a ptal se z jakých že světů to asi pocházejí. Teď - slyšel spílání osudu. Teď - slyšel smlouvání s Bohem ze všech těch uzavřených světů a cel. Teď. Teď a zase teď.

Asi proto se začal ptát sám sebe, zda je to - teď - kdy se onen bufet otevírá. “Je to - teď - kdy štěkají všichni ti psi? A je to - teď - dnes?” proběhlo mu hlavou zatímco propadal šílenství. “Či je to snad včera? Před týdnem? A nebo se stejně tak otevřelo před rokem? A za rok tomu bude stejně tak.” Náhle nevěděl, kdy se ono - teď - v tom strašlivém oceánu stojícího času vlastně nachází. Okamžik, který se takto neustále opakoval, se totiž svojí četností prodlužoval stále víc a víc. Až se mu zdálo, že se snad natahuje na přímce času. A on nebyl schopen posoudit, zda-li je skutečně tak dlouhý či se pouze čas několikanásobně zpomalil. A on v něm zabředl jako v jakési rosolovité hmotě, která den ode dne tuhla víc a víc. Jakoby si snad samotný čas nepřál být nazírán.

Nakonec zůstal uvězněn v tom smrdutém a mazlavém bahně, z něhož nebylo úniku. A to bahno pojímalo jeho tělo stále víc a víc, až už se nemohl téměř hýbat. Až už se nemohl téměř nadechnout, to když už mu sahalo až po bradu a po jeho vyschlé a okoralé rty. A čím víc se hýbal, oč více bojoval, tím více se propadal. Tím se nořil hlouběji. A ta bahnitá země pojímala jeho tělo. Každý další pohyb hrozil strašlivou smrtí utonutím. A tak mu nezbývalo než čekat, tiše a téměř bez dechu vyčkávat, co bude dál. Hlavou se mu honilo nespočet myšlenek. Byly neodbytné.

“Tak tedy vypadá samotné dno lidské existence,” pomyslel si najednou, to když mu měsíc už zase ubíral na spánku. Když na něj hleděl, zdáli ho sledoval v jeho cele a viděl ho s hlavou sklopenou ve svých třesoucích se dlaních. S nepřítomným pohledem šílence a s očima zarudlýma od pláče ze všech těch nesplněných snů. Když se nad ním skláněl a četl v jeho tváři všechno to, co nikdo jiný nemohl znát. A když se svými chladnými očima díval na jeho pustou a prázdnou celu - stejně jako teď bylo pusté a prázdné jeho skomírající srdce.

Když se tiše procházel po jeho osamělé cele a četl v jeho myšlenkách: “Tak tedy vypadá ono pomyslné dno?” ptal se svého nového přítele.

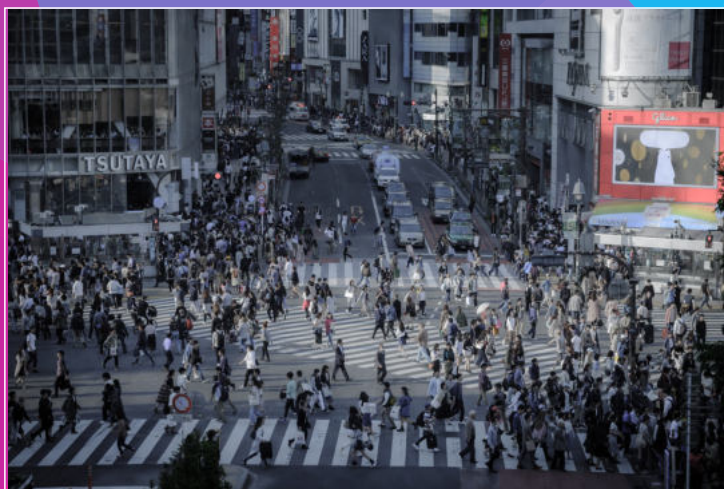
“Tak vypadá svět, když už člověku nezbude jediná naděje?” Neodpovídal, proto zvýšil svůj hlas. “Tebe se ptám! Ano, tebe!” křikl na něj. “Tebe, jež si mi našeptal tolik nadějí a snů!” Avšak jeho nový přítel stále mlčel. A v tom všem tichu na něj upíral svůj chladný pohled a zlomyslně se na něj smál. “Tak tedy nemluv,” dodal rezignovaně. “Nemluv,” zašeptal ještě jednu slabě polohlasem.

Zatímco ulehl vysílen do své postele, než dočista usnul, hlavou se mu honilo nespočet nesrozumitelných myšlenek měnících se v podivné obrazy, přicházející odkudsi z neznáma. A měsíc nakukoval přes mříže do jeho cely. Pomalu se plazil až k jeho dřímajícímu tělu, aby jej děsil všemi těmi těžkými sny. A potom, když konečně přišla ta tmavá noc, a on se probudil do nového dne, pak začalo všechno od začátku. Potom to všechno začalo od znovu.

A tak ráno co ráno. Den za dnem a týden za týdnem. Vždy přišlo ono kruté procitnutí a nastalo to neuvěřitelné zklamání. To když zjistil, že byla všechna ta dramata, která až doposud prožíval, jen pouhým snem. Živým snem. A že jsou všechny jeho vzpomínky - tedy něco, co bylo a co tak náhle skončilo - lživé. A že je i ten jediný okamžik, ta neuvěřitelně krátká chvíle, než otevřel své oči, jen pouhým zdáním. Mámením. A že je to jediné bezpečné místo, ten ostrov svobody v oceánu plném beznaděje, jen pouhým klamem. Snem. A ten okamžik procitnutí, který ho tak trýznil, že ho téměř připravil o rozum, se neustále prodlužoval na přímce času, až už neexistoval žádný jiný. A on nevěřil, jak že je možné, že se takto dokáže natáhnout. Až už je napnutý jako struna hrající na jeho pošramocené nervy. A jak může být tenký, to když se napíná stále víc a víc, jako samotná nit, která se může náhle přetrhnout.

M. F.

Spousta lidí si myslí, že byli odsouzeni neprávem či nespravedlivě. Lidé venku (v civilu) zase žijí v domnění, že nám tu nic nechybí. Ať se tu tedy smažíme. Dovolte, abych vás alespoň částečně provedla duševním světem vězně. Ten fyzický totiž...

Co by to bylo za průvodce neustálými budíčky, sčítáním či přesuny na jídlo stále ve stejnou hodinu? Jsme jako cvičená zvěř, která je nucena poslouchat rozkazy. Stůjte! Jděte! Mlčte! Akceptovat neustálé nástupy. Musíme strpět ponížení v podobě nahoty nebo prohlížení osobních věcí. Našich cenností. Toho mála, co tu máme...

Ráno budíček. Sčot, káva, cigareta. Snídaně. Sčot. Čekání... Oběd, káva, cigareta. Čekání. Pošta? Když se poštěstí. Čekání... Sčot, sprcha, večeře. Sčot, večerka... Jediným malým rozptýlením je každodenní hodinová vycházka mezi čtyřmi betonovými zdmi s výhledem na nebe nebo občasné aktivity s civilními zaměstnanci. Dostaví-li se.

Je to kolotoč monotónního dění bez energie. Řekla bych, že svět ve vězení v podstatě ani není. Život tady bych nazvala spíš takovým přežíváním ve vlastní bublině. Není ale právě o tomhle život každého z nás i na svobodě? Tam přeci máte svůj byt. Útočiště, do kterého se vrátíte. Máte sousedy, práci a blízké, o které se strachujete.

Nebo jste vedl krásný plnohodnotný život a po tragédii či prostém přešlapu vedle jste přišel o vše. Tak jako tak, musíte začít od píky. I venku máte své rituály. Chodíte spát ve stejnou hodinu. Sedíte stále na jedné židli u stolu, i když jsou volné další tři nebo se díváte na své oblíbené nekonečné seriály. Musíte přetrpět ruch z ulice. Psa, který bez přestání štěká a leze vám na nervy. Musíte se vypořádat s nelibostí bezohledných komunit kolem...

V čem se tedy ten svět tolik liší? Místo svého bytu tu mám svou postel. Svatyni. Koutek, kde jsem jenom já a nikdo mi tam neublíží. Mám práci, díky které mi dny utíkají a kterou mi platí. Jsem soběstačná a můžu dělat radost sobě i druhým. Díky blízkým jsem stále ve spojení s vnějším světem. Můžu psát dopisy. Vtiskávat do bílých papírů všechny své myšlenky. Můžu telefonovat a slyšet milující hlasy. Můžu se smát. Můžu milovat...

Stále řeším aktuální věci - platnost občanky, kartičky pojištěnce nebo dluhovou insolvenční. Jsou kolem mě lidé, kteří mi jsou sympatičtí a lidé, které nechci ani vidět. Stejně jako v běžném životě. Venku člověk řeší například lásku. Věřte, že i tady se podaří najít spřízněnou duši, která se vám vryje hluboko do srdce.

Jedním z našich trestů je i to, že jsme neustále spolu. Všechny. Dvacet čtyři hodin denně, sedm dní v týdnu, třicet dní v měsíci a znova. To spolu přináší mnohé problémy. Intriky, pomluvy, závist, zášť, rvačky... Nezasvěcený neuvěří... Každá z nás je osamělá a citově velmi vyprahlá. Je přirozené, že hledáme blízkost a útěchu. Přátele však nezůstanou navždy. Odejdou...

Stejně jako se za vámi zavřou dveře bytu nebo jako se vaše manželství smrskne do prošedivělých vlasů a vytahaných tepláků. V tu chvíli jste jen vy a vaše bublina. Bublina, která se stává čím dál tím míň průhlednou. A to je přesně ten moment, kdy se za vámi zaklapne katr. Celý váš svět zčerná. Ticho. Klid. Slyšíte vlastní myšlenky. Tlukot vašeho srdce a ten zvuk vám připadá naprosto cizí. Najednou máte pocit, že jste se ocitli v bezprostřední tmě uprostřed ničeho. Držíte se za hlavu.

Ptáte se: „Proč?!“ nebo „Za co?!“ ... Šáhněte si do svědomí, kdo z vás by se zastavil, kdyby měl stěnu z bubliny neustále průhlednou a neustále mohl pokračovat dál? Kdo z vás nevybočil z cesty, neudělal krok vedle či něco protizákonného? Odejmutí svobodného pohybu je, myslím, až příliš malá cena za vaše činy, protože venku má každý z vás „tolik práce,“ že mu ony podstatné životní okamžiky stejně proklouznou mezi prsty. Tady je člověk více vnímavější, více citlivější a dokáže si všeho více vážít. Jde jen o to, nepotlačít tyto vjemy po propuštění.

Vězení je vlastně jako taková velká křižovatka. Chodíte po přechodu, čekáte na zelenou, dáváte přednost, děláte myšky... Stejně tak ale předjíždíte přes plnou, bouráte a mnohdy můžete být i tzv. viník nehod. Přebíháte nebo prosvístíte nebezpečnou rychlostí. Nikdy však nesetrváte. Je potom na každém z vás, co si z toho všeho vezme. Jestli budete příště zase riskovat a budete dávat znovu v šanc to, za čím pláčete nebo zpomalíte a řeknete si: „To bych neměl...“ Ve vězení je čas. Každý má možnost se zastavit, zamyslet se a přehodnotit svůj život.

A jak procházím vězením já? Jakým směrem se odvíjí můj osobní svět? Uvědomila jsem si, že můj trest je opravdu jenom můj. Nikdo s ním nemá nic společného a nikdo si za mě neosedí ani minutu z něj. Čas nevrátím a své chyby nenapravím. Kolikrát je mi zle ze mě samotné za tu hru, kterou tady musím hrát, ale jak se říká: „Kdo chce s vlky žít, musí s nimi výt.“

V mé rodině se dějí věci, u kterých nemůžu být nebo do kterých nemůžu mluvit, protože tam nejsem. Patřím však mezi ony šťastlivce, kteří tu rodinu venku mají, a právě oni jsou mým hnacím motorem, Díky nim si uvědomuju, že by mohlo být mnohem hůř a stejně tak jsou to oni, kdo mi každý den dodává sílu, lásku a nekonečnou naději. Právě oni mi plní sen každého z nás - odejít odtud alespoň na kratičký okamžik. Dopřávají mi luxus snít a plánovat. Díky nim vím, že zvládnu vězení projít bez větších úhon... Díky nim chci bojovat a vytěžit tady co nejvíc. Je to má rodina, která má pro mě smysl. Jednou snad budou potřebovat oni mě, proto si zaslouží vědět, že i mé srdce tluče pro ně. Kdo ví... Možná mě potřebují už teď. Možná je v tom zlém světě naplňuje právě láska, kterou mi navzdory mřížím mohou věnovat... I tahle myšlenka jistě nalezne svůj čas.

Tedy... jestliže člověk chce a dokáže si najít pravý důvod, zjistí, že splynul s davem a projít tady není až tak těžké, jak se na první pohled může zdát. Ano, jsou chvíle, kdy pláču a myslím si, že už nemůžu dál. Že to nezvládnou. Že to nejde... Snažím se být však optimista. Věřím, že veškeré zlo se stokrát otočí a vrátí se tam, kde bylo vypuštěno. Věřím, že na všem zlém je přeci jen i to dobré.

Nejde napsat průvodce do kapsy. Nejde ani udílet víceúčelové rady, jak si projít vězením... Svět vězně není pestrý. Naopak snad příliš jednotvárný. Každý z nás si ho ale pestrým může udělat. Jak se říká, je tisíc lidí, tisíc povah, tisíc úvah. Nejdůležitější ze všeho je neztrácet víru a svoji osobitost. Pokud totiž ztratíte sami sebe, ztratíte to poslední, co vám ještě zbylo. I venku jdete po ulici za svým cílem, s hlavou sklopenou. S kolika cizími lidmi se zastavíte a věnujete jim svůj čas? Ukážete jim také své já?

L. K.

Na obzoru letí ptáci,
po zádech mi běhá mráz.
Denně slyším blbý kecý,
zatím drží moje hráz.

Na mřížích se třpytí rosa,
za vysokou zdí je les,
po chodbách jen tupá masa,
hlavní bránu hlídá pes.

Dvakrát denně teplá strava,
pětkrát denně sčítáky.
Marná je tu všechna snaha,
rivotril pro feťáky.

Z čeho dřívě rozum stál,
teď už ani nevnímám.
Zasměju se a jdu dál,
někdy oči zavírám.

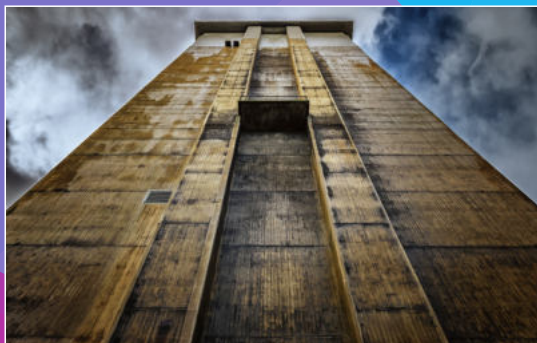
Nejsou to jen deprese,
člověk se i může smát.
Každý to však nesnese,
časem to jde na všech znát.

Utopit se v knihách,
zakořenit před bednou,
nápisů na všech stěnách,
moudra těch tu přede mnou.

Práce je mi výhodou,
jiní makat nechtějí,
nebo jenom nemohou,
jen si svého hledějí.

Třetinu mám za sebou,
půlka už se blíží.
Už se těším za tebou,
stesk mě denně tíží.

Kdo chce páchat, půjde sedět,
mělo to tak být.
Příště už to budu vědět,
za volantem nesmím pít.

Máme naději, že budeme někdy vědět?, O.T., VV Teplice

O vzniku vesmíru nevíme nic.

Známe jen naši vesmírnou adresu: “Státem” je galaxie Mléčná dráha, “městem” Sluneční soustava a “ulicí” oběžná dráha naší planety. “Žijeme v luxusní čtvrti,” v obyvatelné zóně, v nejlepší části Mléčné dráhy, kde je ideální koncentrace prvků nezbytných pro život. Naše oběžná dráha je vzdálená od Slunce asi 150 milionů km, kde organismy nezmrznou! Ani se neupečou! Slunce je dokonalá elektrárna se zdrojem optimálního množství energie. Máme vynikajícího souseda - Měsíc. Díky jeho vlivu dochází k přílivu a odlivu, stabilizuje sklon zemské osy. Tím stabilizuje i naše klima a zabraňuje katastrofickým změnám. Chrání nás magnetické pole před sluneční erupcí, při které se uvolní během několika minut tolik energie, jako při výbuchu miliardy vodíkových bomb. Máme přírodní cyklus - koloběh vody, uhlíku kyslíku, dusíku a recyklaci odpadů na základě důmyslných chemických procesů. Naše planeta je dokonalým místem pro život.

O vzniku života nevíme vůbec nic.

O molekulární podstatě života a chemických reakcích v organismech dnes mají vědci víc informací než kdykoliv předtím, přesto stále nedokáží přesně definovat, co život vlastně je. Živá hmota je jedinečná tím, jak uchovává a zpracovává informace. Každá buňka obsahuje složité molekulární “stroje,” které plní komplikované úkoly - přenos živin a jejich přeměnu na energii, opravy poškozených částí buňky a předávání informací. Vznik této buňky věda nedokáže vysvětlit ani laboratorně vyrobít.

O vzniku lidské rasy nevíme nic.

G. Gyenis, vědec z ústavu biologické antropologie, v roce 2002 napsal: „Fosilní důkazy, které byly dosud shromážděny nás nepřivádějí blíže k odpovědi na otázku, kdy, kde a jak se z tvorů podobným opicím vyvinuli lidé.“ Složitost lidského těla je ohromující. Tvoří ho přibližně 100 bilionů drobných buněk. Fungování DNA je pro vědce stále záhadou.

O tom zda existují jiné “civilizace” nevíme nic.

V posledních letech jsou zaznamenávány aktivity mimozemských civilizací v objektech, které se pohybují pro nás nepředstavitelnou rychlostí. Zalétnou se na nás občas podívat, jak jsme na tom s vývojem nebo jsme jejich laboratorní zvířátka, která mohou kdykoliv zlikvidovat?

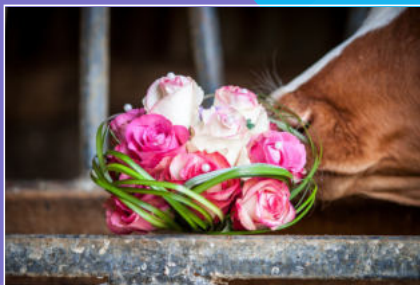
Budeme někdy vědět?

Lidstvo má naději velmi chabou, a tak nám zbývá modlitba: „Bože, chraň nás od všeho zlého.”

O. T.

Veselá kráva, Z. J., Věžnice Karviná

Záchvěvy stesku
Opadlá Jehličí
Přerostlá tráva
V dálce zní varhany
Ve zbytku lesku
Tygři už nekřičí
Pobledlá sláva
Teď už jsem nahaný

Nikdo mi nevádí, ani já nevádim
Sedíme mlčky nad horkou kávou
Z rádia hlas hadí raději přeladím
Namažu krajíce Veselou krávou

Pamatuješ
Jak jsme se milovali, z nořasu správná hudba,
pak tácek nahřívání, byla jsi nádherná,
dnes všechno tohle dávno je mi putna.

Vzpomínky vybledly,
páteř je zlomená,
a neunesly všechno
ani má ramena.

Dej Bože jen ať nejsi zraněná!

Přání

Zavřete kriminály, zrušte už blázince,
zahodte stejnokroje, odhodte zbraně.
Copak Vám nestačí přečpané márnice,
vyhaslé pohledy neživé laně.

Mám právo milovat, nechtít už vůbec nic,
chci pravdu hejtovat a lži rvát z plných plic.
Poslední dvě kulky v pistoli mám,
enyky benyky komu je dám?
enyky benyky
kdy si je dám...

Z. J.

Marušce, L. C., Věznice Všehrdy

Sedím v tý unuděný třídě a sleduji Marušku. Věděl jsem, že po škole se mnou zůstane chvíli venku. Už jsem se nemohl dočkat. Ta poslední hodina ve škole byla snad nejdělsí hodinou v mém životě. Kdy už skončí? Já nenávidím čas, kdo vymyslel čas? Já tě nenávidím, čase! Konečně zvoní konec hodiny.

První, kam s Maruškou půjdeme, bude starý splav, kde vodní přepad je tak silný a mohutný, že tam není slyšet vlastního slova. Chodívali jsme tam s Maruškou si zakouřit. Nebyli jsme kuřáci nebo závislí na nikotinu, ale prostě jsme kouřili. Asi jsme si chtěli dokazovat, že jsme už dospělí.

Maruška si sedla vedle mě na hráz a začala mi vyprávět, co jí čeká doma a co bude muset doma přes víkend udělat. Já jí i přes hukot vody slyšel každé její slovo a Maruška moje také. Vnímál jsem jí a Maruška vnímala mě. Tedy když jsem Marušku vnímat chtěl. A jak mi tak prostě něco Maruška vypráví, tak já se jí jen dívám do těch modrých krásných očí.

Voněla levandulovou voňavkou a její rty byly červené jako zralé jahody. Já se na ní nemohl vynadávat. Byla prostě překrásná. Najednou mě Maruška praští do ramene. A slyším, jak mi říká: “proč na mě tak koukáš a nic neříkáš, Láďo?” Co jsem měl jako Marušce odpovědět? Že když se jí zadívám do očí, tak nejsem schopen ani komunikovat?

Odpověděl jsem: “A co mám říkat, Maruško? Já tě přece poslouchám.” Maruška pokračuje ve vyprávění. Rozpustí si vlasy a gumičku si přetahuje přes ruku. Ruku měla místy pokapanou inkoustem, nehet na malíčku měla natřený zelenou barvou a z boku na ruce měla napsáno 3:10. Byl to čas, kdy jí odjížděl autobus.

Při vyprávění jí neposlušný pramínek vlasů neustále přepadával přes tvář. Přes rty a přes celou stranu jejího obličeje. Opět nic neříkám, jen mlčky sleduji. Opět mě Maruška uhodí a znovu se mě ptá: “zase mě neposloucháš?” Já odpovím, že poslouchám a Maruška se mě zeptá: “A co jsem teda říkala, hm?”

Já mlčím. Zadívám se na ní. Zvednu ruku a dám jí její neposlušný pramínek, který měla přes obličej na stranu a políbím ji na sladké rty. Maruška se na mě dívá a já na ní. Jen se oba na sebe dlouze díváme. Nikdo nic neříká. V Maruščiných očích, těch krásným modrých očích, bylo něco, na co nikdy nezapomenu. Maruško...

Ano, snad jsem ti to měl říct, že jsi moje první láska, která zůstává v srdci celý život. Vyčítám si to, jako spoustu věcí, které jsem v životě pokazil. Před nedávnem jsem byl odsouzen k desetiletému trestu a má šance, že ti to někdy sdělím osobně už navždy zmizela. Zůstaly mi jen vzpomínky, ale i ty jsou krásné, protože to opravdu krásné bylo.

Sbohem Maruško!

L. C.

Jak jsem postavil kříž, S. P., Věznice Rapotice

V rodném místě dům, na zahradě domu plot,
za plotem les,
přes ten les přeletěl kůrovcový běs.

Umřel borový strom, uschl kmen,
pádem byl plot ohrožen.
Vhodný den nadešel, já s pilou borovici obhlížel.
Pila a pilný prach vůně dřeva ve vzduchu,
mám už v hlavě předtuchu.
Když kmen od větví oholen
a k poslednímu řezu podvolen, pila cinkla,
řetěz spadl a mě nápad přepadl:
co mrtvé je, znovu zrozené být může,
a mému vztahu s Bohem třeba kříž napomůže.

Pustil jsem se do díla,
začal mačetou kůru odírat
a štětcem kmen lazurou potírat,
u toho na žebříku gravitaci potírat.
Paže kříže usadit nahoru,
protnout je hřeby na podporu.

Na vrchol ostrý plech
a vydal bolestivý vzdech,
kotník se podvrkl
a po slzách po pádu na zem vykřikl.

Proč, pane, proč?

Synu, život někdy hodně bolí,
vždyť stát se může cokoliv.
Svobodnou vůli máš,
tak si mého daru važ
a následky svých činů snést se snaž.

Svůj kříž si životem každý nese
až na konec své cesty,
kde s ním provždy klesne.

Jen co kříž s pomocí Boží jsem postavil,
policista se pro mě dostavil,
želízka mi nasadil
a směr cesty nastavil.

Je to daleko od místa,
kde kříž stojí
s domovem a rodinou mojí.

Tak jako kříž je připraven stát
a všemu odolat,
tak ani já se nehodlám temnotě vzdát.

Vždyť světlo je silnější než tma
a ze svým osudem chci se rvát.
Přijde čas,
přijde den,
já se vrátím zpátky sem,
za rodinou mojí, ke kříži svému,
k rodnému místu mému.

Zase se budu radovat,
svůj kříž spravovat,
svůj úděl ponosu
a pro slávu Boží nikdy neklesnu.

Krásy života pro mě jsou s rodinou,
přáteli a vírou mou.

L. V.

Jak malá Leontýnka ke dvěma kamarádům přišla, O. M., Věznice Ostrov

Před dávnými časy v jedné malé vesničce jménem Dobrovody žila malá holčička, které říkali Leontýnka. Žila v malé chaloupce s maminkou a tatínkem. Jejich chaloupka byla sice malá, ale zato útulná a všichni si tam spolu spokojeně žili.

Maminka byla doma s Leontýnkou a staraly se spolu o domácnost. Vařily, uklízely, praly prádlo, a když měly všechno hotové, hrály spolu různé hry a zpívaly písničky. Tatínek chodil do práce, aby rodinu uživil. Někdy musel odjet i na dlouhou dobu, ale pokaždé se domů vrátil a všichni tři byli zase spolu.

Vesnice se jmenovala Dobrovody, protože kam se člověk podíval, byl jeden rybník vedle druhého a všechny spojoval potok Kačák - to protože na něm všude plavaly malé kačenky. Největší a také nejhezčí ze všech rybníků se jmenoval Brčál. Na jedné straně byl dlouhý písčný břeh, na který se lidé z vesnice chodili v létě koupat. Po jeho obvodě rostl vysoký rákos, který děti trhaly a dělaly z něho šípky do svých luků, když si hrály na indiány.

Na jeho protějším břehu byla dlouhá hráz, vedle které rostla stará vykotlaná vrba. Tento rybník ležel hned za chaloupku malé Leontýnky. Když sluníčko zašlo za kopce, noc vystřídala den a měsíc se vyhoupl vysoko na oblohu, vylezl na hráz místní vodník. Sedl si vedle vrby, kouřil svou dýmku a pozoroval nebe plné hvězd. Ze tmy se občas ozývalo kuňkání žabek a někdy z lesa zahoukala sova.

Lidé se vodníka báli, a proto po setmění k rybníku nechodili. Vodník nebyl zlý, ale měl rád svůj klid, a tak babské povídačky o tom, že vodníci stahují lidi pod hladinu a jejich dušičky zavírají do malovaných hrníčků nevyvracel. Jmenoval se Alois a v rybníce žil snad už od nepaměti. Měl dlouhé bílé vlasy, zelený frak a červené kalhoty, ke kterým si ušil červené botičky.

Nikoho z plavců nikdy nerušil, ani netopil, a lidé ho také nechali poklidně žít. Proto spolu žili v pohodě až do jednoho dne. Byl zrovna konec června a malá Leontýnka dostala od maminky a tatínka malého mourovatého kocourka. Byl totiž poslední den školy a Leontýnka přinesla domů krásné vysvědčení, proto dostala koťátko jako odměnu. Měla z něho strašnou radost a celé odpoledne si s ním hrála na dvorku.

Chvíli honila ona jeho, chvíli on ji, a když bylo už unavené, Leontýnka mu dala čerstvé mlíčko a trochu masíčka, které maminka schovala od oběda. Byla šťastná a hned z nich byli nejlepší kamarádi. Když se večer zase přihlásil o slovo a měsíc svítil na jasné obloze, Leontýnka už spinkala ve své postýlce a malé koťátko vedle ní spokojeně předlo.

V noci ale nejspíš dostalo hlad, seskočilo z postýlky na zem a vyrazilo samo do tmy. Jenže to v chaloupce ještě dobře neznalo a octlo se na malé zahrádce za domečkem. Směrem od rybníka slyšelo žabí kuňkání a nemohlo jinak, než vydat se to prozkoumat, protože malá koťátka, stejně jako malé děti, jsou velice zvědavá.

Šlo vysokou trávou směrem k místu, odkud se neznámé zvuky nesly. Brzy se ocitlo až na samém okraji hráze, postupovalo sice velmi opatrně, ale ještě své malé tlapičky nemělo úplně pod kontrolou a najednou spadlo do vody. Leontýnku vzbudilo jeho hlasité mňoukání a naříkání. Kočky totiž nemají rády vodu, a malá koťátka teprve ne. A taky neumí vůbec plavat.

Leontýnka vyskočila z postele, neobula si ani své bačkůrky a utíkala malému koťátku na pomoc. Tu chvíli úplně zapomněla, že sama neumí ještě pořádně plavat, když jí nedrží maminka nebo tatínek. Teď bez rozmyšlení skočila do rybníka za svým koťátkem, aby ho zachránila. Na tom místě byla ale veliká hloubka a Leontýnka nedosáhla na dno.

Tak kocourka držela vysoko nad hlavou, aby nebylo ve vodě, a snažila se dostat ke břehu a volala o pomoc. Její volání našťěstí slyšel vodník Alois, který se zrovna v tu chvíli vracel z obhlídky ostatních rybníků. Ve vteřině skočil do vody, proměnil se v kapra, aby plaval co nejrychleji a cobydup byl u Leontýnky. Proměnil se zpátky ve vodníka a vytáhl je i s koťátkem z vody ven.

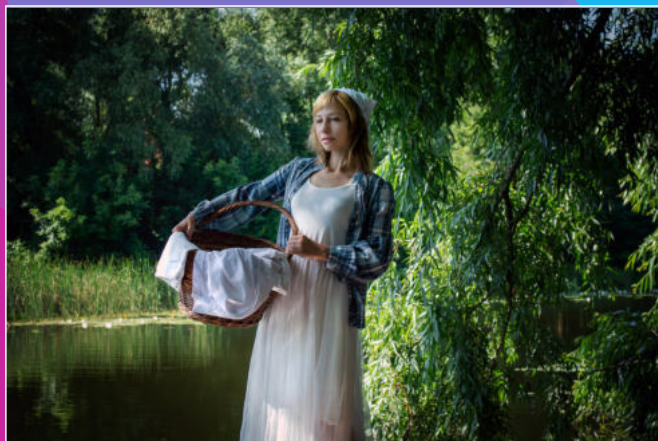
Leontýnka se ho nejdřív polekala a měla z vodníka strach. Ale když viděla, že se na ní usmívá a došlo jí, že je vlastně oba zachránil, bát se ho přestala. "Neboj se mě, maličká, já ti přece neublížím!", řekl milým hlasem Alois. "Já už se vás nebojím a děkuji vám, že jste nás zachránil!"

V tu chvíli přiběhla k rybníku i maminka s tatínkem. Objali pevně Leontýnku a děkovali vodníkovi. Na oplátku mu nabídli pozvání na nedělní oběd. Alois rád nabídku přijal a na návštěvu se moc těšil. V neděli přišel, jak slíbil a nejvíc mu zachutnaly tvarohové buchty. Snědl jich plný talíř a maminka mu ještě zabalila do ubrousku na potom.

Od té doby chodil Alois na buchty každou neděli a s Leontýnkou se rychle skamarádili. Naučili ji plavat a občas ji proměnil v rybu, aby jí ukázal, jak to vypadá u něho doma. Od té doby se už ani ostatní lidé Alois se nebáli a za úplňku chodili i s dětmi k rybníku, kde jim vodník vyprávěl pohádky a staré příběhy. Leontýnka tak měla svého kocourka a nového kamaráda, se kterými zůstala už napořád.

Vzkaz vězni od duchovních vůdců, M. Z., Věznice Rapotice

Drahý náš v smutku obalený i není náhody a jsou v tom ženy. To skutky tvé dávno minulé vyvolaly tuto křivdu, by duše tvá měla šanci jít kupředu.

I stalo se a je to dvě staletí, byl jsi v prádelně ve Štětí a tam mnoho praden pod sebou jsi měl. I stalo se, že prasknul tam kotel a vroucí voda mnohé ženy opařila. I nepřiznal sis vinu svou, i když obeznámen jsi byl s prasklinou. I vydíral jsi ty ženy ztrátou práce, že jsou líné, že dělat se jim nechce a když stalo se to neštěstí, na ně chtěl jsi to svěsti. I pikle začal jsi kout. Vyvolal jsi soud. Sedm jich opařením zemřelo, ale tobě přece kotle ubylo a jedna opařená přežila, však jako stvůra později lidi děsila. I syna měla a ten zmíral hladu. Však nebylo v tobě soucitu, jen morální vady.

I krutost, s jakou jsi k nim přistupoval, jak svědectví u soudu sis vynucoval, nakonec nebyla to tvoje chyba. Důvodem pro ně byla další práce a chleba.

Ale ten počín, otisk jeho promítl se do života současného. Tvá sestra dnes je ta opařená žena a její manžel, ten syn, co hladu umřel. Tvá současná žena tam soudcem byla, i ona se svědomí provinila. A taky, co se zaseje, to se sklídí.

Zda-li můžeš je žádat o odpuštění, zda-li v pokoře přijmeš svůj trest, že nyní nespravedlivý, ale k minulosti má tě vést. Jak jinak bys krutost pochopil, kdybys v ní chvíli sám nežil. Nepoznal bys, kdy toho je dost, když nepoučila tě minulost. A záleží na tvém pohledu, náš milý, zda-li dostane se ti od nich odpuštění.

Však tu karmu můžeš si poslat i dopředu, kdy mstít se můžeš zase ty jim a oko za oko bude tam tvůj spravedlivý čin. A oni ti to opět vrátí množstvím vin. Ano, můžeš říct, že oni mají se omluvit. Ať ten druhý začne v srdci mít cit. I je na tobě, jak tomu se postavíš. Zda-li dáš tomu náboj, nebo karmu zastavíš. A těch životů, co spolu jste měli, kdy sobě jste neodpouštěli.

Už máš 46 let a je na tobě, kudy dál a své kroky chceš vést. A je třeba si uvědomit, že ta co přežila, ona tě za to, co jsi udělal, proklela. A těch sedm pradlenek a jejich dětí nazýval jsi jen hladovou havětí.

A nyní máš si uvědomit, jaký dar je děti mít. I pověděli jsme, co se stalo, ale také co dělat by se mělo. Aby se vše napravilo. I šanci máš - od této chvíle za dva roky, pokud tvá duše se očistí a svědomí taky. Pokud odpustí ti sedm pradlenek a jejich rodin. Pokud odpustí ti sestra se svým milým, je možnost, že dva roky budou stačit. Jak jinak život si můžeš zaonačit.

Nemyslet na sebe, ale na druhé a jejich potřeby, opustit myšlenku já ne, ale co kdyby. Vzít zodpovědnost za své činy. By cesty tvé přes životy byly vyléčeny. By mamon neurčoval jediný cíl. Proto jsi se, milý, do současnosti narodil. I Bůh má tě velmi rád a věří, že najdeš svůj ráj, svůj sad. Proto náповědu tobě posílá, by poznáním, jakou hodnotu má rodina. Tvá duše bude zrát a k čistotě boží se otvírat.

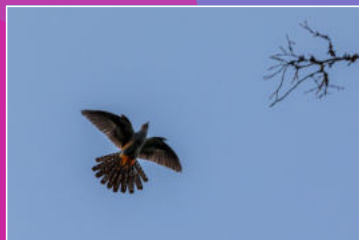
I modli se, chlapče, a pros je za odpuštění ráno i večer. Najdi si modlitby znění a přidej modlitbičku sobě. Odpustit si i své činy v dávné době. A každý den pomáhat budou ti andělé, však stíny temné žádné duši nesluší. Tak pro tebe píšeme s nadějí, my tví Andělé a duchovní průvodci. Blízko nás máš, posilujeme tě na srdci. Nalézej v sobě pokoru, vděčnost a trpělivost. To je cesta, to je přes temné mosty stvořitelem darovaná příležitost.

M. Z.

Za pět dvanáct, Neztrácej čas, MC Gaiver, Věžnice Valdice

Neztrácej čas

Miluj netrpělivé jaro,
jenž láká k temperamentu tance,
tou dobou vůle sílí
a činorodá nastává elegance.

Miluj vůni čerstvého vzduchu
dlouhých letních dnů.
Polibkem lásky zahřej slunce
krásu tvůrčích snů.

Touhou listnaté romance vítej
srážku citových těles.
Miluj žízeň věčného mládí,
vodu padající z nebes.

Obdivem zimního dárku
odpusť, když převládne samota,
ať ukládáš se k spánku
s klidem prožitého života.

Za pět dvanáct

Kukačky staletími trápí sovu
a trousí dary ze všech stran,
tak zbrkle pomáhají bohu,
k vytváření mezních hran.

Srdce střídá noc a den,
zde zahnání jsme do rohu,
tu zprvu přijde návrh změn,
snad stihneme se sblížit v názoru.

Až nebe rozzáří tisíc sluncí
a vidět bude hřibů háj,
pak nebude nás trápit nic,
to zničili jsme vlastní ráj.

Vězení, S. P., VV Ruzyně

Větrně fouká skrz prosklenou mříž,
mistrně zbarvená věžeňská šed',
ztraceně vzdálená je svoboda blíž,
do piškotu spletená drátěná změť.

Spojené kavalce o ticho prosí,
otlučené vinou zmařených let
mužů i žen, co zuby si brousí
na cestu ven či na cestu zpět.

Propastné dveře z železných plátů,
průzorem hledí vždy stejná tvář,
židle i stůl i porcelán má tu
blbec i vzdělanec, čorkař i žhář.

Ten choulí se zimou, ten pýchou se vzdouvá,
ten chlubí se silou, má z obrazců škvár.
Ten žádá si kafe, ten se sliby smlouvá
za známku z dopisu, za cigaret pár.

V sintrech a montérkách v pantoflích z gumy,
tisíce duší, tisíce jmen
na nástěнку letitou netečně čumí
člověk, jenž cítí se podveden.

Pod záštitou práva, moci a zvyků
uprostřed suti z písmen a vět,
roky se dlouží v krajině vzlyků
na pár metrů čtverečních smrsknul se svět.

Odnikud nikam jen mezi hroby
slepí a hluší nic nevědí,
v nehybném pohybu pouta tě zdobí,
pouta, co z kůže jsou medvědí.

Není tu nic, pro co bys brečel,
není tu nic, na co by ses smál.
Myšlenky stejné jsou ráno i večer,
tak zmizel jsi světu a číslem ses stal.

Pro kázeň a pořádek zákon se tvoří,
pro lačné chřtány úřadů,
zákon jež staví, co zároveň boří,
jak hrne se vpřed dozadu.

Siréna ohlásí, že mění se dění,
sčíták či oběd, čas vycházky,
stůj uprostřed davu, to tady se cení
a nespouštěj z oken provázky.

Měj na věčné paměti národa, synu,
že přes systém úřední nejede vlak,
až konečně v sobě nalezneš vinu,
teprve potom můžeš se smát!

Poslední řádky na konci zpěvu
a změny, co nikdy se nezmění,
beze vší zloby, vzdoru a hněvu,
to domov je můj, mé vězení.

S. P.

Prosba našemu nejbližšímu, K. T., Věznice Stráž p. Ralskem

Tak co, brachu, ty můj starý kamaráde? Jak se máš, ty můj věčný pronásledovateli? A co, kde vlastně děláš?

Ale že se vůbec ptám. Vždyť já to vím. Staráš se o tolik lidí. Co lidí, vždyť ty se staráš o celý svět. No celý možná ne. Asi je na světě někde někdo, kdo o tobě neví?! Koho třeba vůbec nezajímáš. Je to vůbec možné? Ale věř mi, většina lidí tě zná velmi dobře. Já si vlastně ani nepamatuji, kdy jsem si tě všiml poprvé. Asi jako malé dítě. Ne asi, ale určitě. Sakra, kdy to vlastně bylo? Možná když mě máma volávala večer domů. Abych prý šel na večeři. Ano, volala jen tak z okna. Pamatuješ? To ještě šlo, jen tak otevřít okno a zavolat. Když jsme třeba s klukama hráli fotbal na ulici. Hmm.. To už dnes také nejde. Žádný mobil tehdy nebyl. Ani žádný facebook. Nebo snad jsem měl jít dělat úkoly? Asi. Díky tobě si již prostě nevzpomínám. Jo máma, ta mě tě dost dost často připomínala. Že je prý čas na učení. To bych tě byl býval zabil, mít tě vedle sebe. Ty jsi tam vlastně ale byl. Celou dobu. Nebo pamatuješ? Holky brečely, když jsme byli ve škole poslední den. Jo, na základce myslím. Ty si to nepamatuješ? Máš toho hodně, vid'? Tehdy byl prý čas začít chodit na jinou školu. A jak se mi nechtělo! Proč jsi se tehdy vlastně nezastavil? Za to když jsem měl jít na první rande, to jsi nikam nespěchal. A já se nemohl dočkat. To jsem tě proklínal. Potřeboval jsem, aby ses trochu pohnul. Trochu přidal. Ale to ty ne! Nebo když umírala babička. To také nepamatuješ? Že je čas, aby odešla. Ne, nebyl. Já si s ní chtěl toho ještě tolik povědět. Nestihl jsem to kvůli tobě. Ba ne. Křivdím ti. Mohl jsem si za to sám. Proč tě vlastně nepotřebujeme, když tě máme hodně? A haopak později se nám nedostáváš. Ty najednou nejsi k mání. Hej, ty starej barde, zastav se někdy. Nech to Slunce na obzoru svítit déle. Nech vonět kytky a létat čmeláky. Nespěchej na nás. Proč honíš ty mladé holky, aby dospěly? Nejen je, honíš nás všechny. Vydenchí si někdy. A nech mé děti na pokoji. Co ti udělaly? Dost na tom, že jsi honil mě, když byly malé. Vydělávat peníze nebo co. A teď to nejde vrátit. Jsi spravedlivý, milý brachu? Zamyslel ses nad tím někdy? Měříš všem stejně? Ale jo. Já vím, že asi ano. Nezlob se však na mě, že to tak někdy nevypadá. Chci tě o něco požádat. Za mě ale i za ostatní. Nespěchej tolik na nás na všechny. Dopřej nám být déle s rodiči, prarodiči, dětmi a vnoučaty. Odpočiň si občas. Vždyť víš, že nemáš soupeře. Že jsi vítěz nad námi všemi. Uděláš To? Cože? Co to říkáš? Že nemáš čas?

Vždyť ho máš všechen ve svých rukách. Dej nám ho trochu více. A na mých dětech nešetři, prosím.

Děkuji ti, ty můj nejstarší a nejbližší příteli!

K. T.

Otázky, M. N., Věznice Plzeň

Proč člověk obklopený lidmi, cítí se sám
a přesto kousek samoty hledá, se já ptám.
Proč pravdu hledá ve světě lží
a přitom není nikdo, komu věří?

Vzpomínek plný v noci do tmy padá,
ve dne v paměti své sny opět hledá.
Vyprahlý a dočista chladný,
krom smutku a výčitek je jinak prázdný.

Každý si svou vinu sám tady nosí,
o odpuštění někteří i Boha prosí.
Bůh mlčí i ten telefon je hluchý,
voda nezažene v ústech pocit suchý.

Co je to, co mi žaludek svírá,
je to vina, co mi duši sžírá?
Jsem vinen svou naivitou i hloupostí,
vždy mi bylo málo a nikdy dosti.

A i když si myslím, že trpím velice,
rodina a přátelé trpí mnohem více.

Jak dlouho to tu člověk vydrží,
ten žal a pláč v sobě zadrží?
Kolik let se tu dá vlastně snést
a kdo rozhodne, jak dlouhý je můj trest?

Kdo vůbec ví, co je dobré a co ne?
Kdo o tom vlastně dneska rozhodne:
Nějaký soudce nebo jiný pán,
je to snad matka, či jiná z dam?

Co je spravedlnost, kdo to dnes ví
a kdo je ten, co mě vsutku odsoudí?

Ne, ani žádný známý Bůh to není,
dokonce ani jeho možné pokolení.
Je to snad svědomí a srdce mé,
to je to, co nutí mě dělat dobré i to zlé?

Kdo všechno tohle dobře ví
a kdo mi na mé otázky odpoví?

Není to nikdo jiný, než-li život sám,
teď už moudře já ho užívám.

Snad už to teď navždy vydržím,
moudrost, svobodu a radost za to obdržím.

M. N.

Čas, Podzim, J. P., Věznice Plzeň

Svět se točí, jak stará deska,
jak starý mlýn.

Dneska jsi mladá, mladá a hezká,
zítra z tvé krásy zbude jen stín.

Jak léta letí,
jak léta plynou,
lidí se mění,
slova jsou smetí,
otroci času,
otroci žití,
hledáme spásu.

A svět se točí, jak stará deska,
jak starý mlýn.

Podzim

Je tu podzim, padaj listy,
jenže já si nejsem jistý,
má mě ráda nebo nemá,
její láska špatný vtip.

Je tu podzim, barvy hýří,
nám dvěma cestu jiný zkřížil.

Bylas moje, byl jsem tvůj,
tak se holka opatruj.

Tak trochu snění,
zbývá nám ještě,
lidí se mění a zapomínají,
nevěřím dnes hezkým očím,
kolem nich se každý točí,
nechytím se do té pasti,
nemusím mít všechny slasti.

Jdi za štěstím, J. H., Věznice Jiříce

Klidně jsem se posadil a podíval se přímo na něho. On koukal na mě, no spíš skrze mě. Nebo mi to v ten moment asi tak jen připadalo. Nevím. Seděli jsme naproti sobě. V malé, zatuchlé a tmavé místnosti s oknem do věžeňského dvora u počmáraného dřevěného stolu s přetékajícím popelníkem plným vajglů.

Zavřel oči, hlasitě se nadechnul a ještě hlasitěji vydechl. Ale teď už mi koukal alespoň přímo do obličeje. Ve tváři měl smutek a strach s beznadějí. Na tváři vrásky a neoholené strniště. Oči měl přítomné, azurově modré a upřímné. Stále ve střehu, těkaly mu sem a tam po místnosti, po mně, po místnosti. Po mně! Nebál se mě. Zajímalo ho, co se bude dít? Nebo mu to bylo fuk?

Začaly se mi potit dlaně, sáhl jsem do pravé kapsy kalhot a vytáhl cigarety a zapalovač. Položil je na stůl hned vedle čmáranice A.C.A.B. Koukal otevřeným oknem na šedivou a těžkou oblohu. „Chceš si zapálit? Vezmi si.“ Jeho oči sjely od okna směrem ke stolu. Jednu si vzal, připálil jsem mu a sledoval, jak vyfukuje kouř. Lokty položil na stůl, narovnal se, olíznul si spodní ret a díval se na mě. Vyfukoval namodralý kouř, ten stoupal v malé místnosti ke stropu a líně se táhnul směrem k oknu, kde splynul s šedým nebem. Odněkud za zdí, asi ze shora se ozývala melodie známé písničky z rádia. Nemohl jsem si vzpomenout jaké. Paměť mě poslední dny hodně zlobila. Vyfoukl kouř a típnul oharek do přečpaného popelníku. Rukou si pročísl černé husté vlasy a podíval se na mě.

Povídá mi, „to hrajeme nějakou hru?“ Dvakrát mrknul dlouhýma řasama. Nebo ta písnička hraje zespoda? Uvažoval jsem v duchu a najednou jsem se v mysli vrátil do špinavé místnosti, ke stolu a k němu. Odpověděl jsem mu, bez mrknutí oka, že tohle žádná hra rozhodně není! Sesunul lokty podél těla. „A proč tu teda vlastně jsem,“ řekl. „Já chci odsud pryč, nechci tu být! Chci, já chci... sakra nevím, co chci.“ Řekl a vzdychl. „Chci už domů,“ syknul.

Bylo mi ho líto, chtěl jsem mu pomoci, ale nevěděl jsem jak. Dlaně se mi pořád potily. Přisunul jsem židli blíž ke stolu a opatrně posunul přecpaný popelník. Zakryl škrábanici, vyrytou do dřevěné desky. Podíval se na mě a já na něho. Taky si přisunul židli. Mezitím venku zahřmělo a oba dva jsme otočili hlavy směrem k oknu. „Ochladilo se, asi bude bouřka,“ řekl tiše. „Asi ano,“ odpověděl jsem stroze. Ale ať si třeba padají trakaře, myslel jsem si ve skutečnosti v duchu.

Najednou jsem sám sebe překvapil a vykřikl jsem na něj. „Už mi, sakra, řekneš pravdu, co s tebou je, proč jenom sedíš, čumíš a nemluvíš? K čemu tenhle tyátr, tenhle sedánek, přeskočilo ti? K čemu stupidní otázky bez jasných konkrétních odpovědí? Co po mně chceš? Co to znamená? Nechápu to a nerozumím ti. A místo toho tu sedíme, jak dvě trubky a jediné, co se od tebe dovím, je, že se ochladilo a bude bouřka.“ Uhnul pohledem. „Myslel jsem, že tě skutečně něco trápí a že si chceš ulevit, promluvit? Ale chováš se jak! No, to je jedno! Já tě tu nechám a půjdu.“

Poraženě jsem sebral zapalovač a cigarety. Nechtěně jsem koncem rukávu zavadil o popelník. Ten padal ze stolu a rozplácnul se o kamennou podlahu. Vzteky jsem do něj ještě kopnul. Rozkutálel se a zastavil o těžké kovové dveře místnosti.

Oharky cigaret a popel vytvořily nesymetrickou cestičku až k nim. Za oknem zase zahřmělo, už pršelo, vítr ani nefoukal. Sebral jsem popelník a při tom rozvířil na zemi rozsypaný popel. Vrátil ho zpátky na stůl. No, spíš jsem s ním o stůl praštil. Sednul jsem si a obličej zabořil do zpcených dlaní. Liják bubnoval do okeního parapetu, nic jiného jsem v tu chvíli nevnímal. Bylo mi jedno, kde jsem, proč tu jsem a jak dlouho tu budu. Kolikátého je dneska? Bylo mi jedno absolutně všechno. Spadl jsem na dno, na dno popelníku - napadlo mě.

Podíval jsem se přes stůl na něho. „Tak tohle je ten trest, tohle je to odnětí svobody, ta bezmoc, to ponížení a hnus, ten život mezi čtyřma zakouřenýma stěnama?“ Zase se díval skrze mě. Napřímil jsem hlavu, dlaně chladné. Vyndal jsem si cigarety a zapalovač na stůl.

On tam prostě jen tak seděl, koukal na mě těma svýma azurově modrýma očima a tekly mu slzy. Stékaly mu po lícních kostech, po neoholené tváři. Tekly mu proudy slaných slz už skoro po krku, dolů do výstřihu trika s dlouhým rukávem. Dýchal tiše a nepravidelně. Plakal. Místnost ozářil blesk, zahřmělo. Uvědomil si, že mu je zima. Automaticky si zapálil cigaretu a já na něho koukal, jak se snaží. Snaží se utíř slzy špinavým koncem rukávu. Nešlo mu to!

Podíval se na mě, jako kdyby chtěl pomoci a měla by to být teď jeho veškerá činnost po dobu následujících měsíců. Utírat si slzy z obličej. Jestlipak je mu líto i mě? Budeme se t u u počmáraného stolu litovat navzájem? Rok, dva roky? Budeme tu sedět, kouřit a užírat se navzájem? Co bude? Za rok, za dva? Co bude za... třeba takovou hodinu? Zbydou nějaké slzy ještě vůbec?

Minulost nikdy nevrátíme, nezměníme. Ale můžeme změnit sami sebe. navzájem. Já jeho, on mě. Podívali jsme se na sebe. Můžeme, musíme jenom chtít. On chtít a já musím chtít sám za sebe. A já chci a změním se. Ať už s ním nebo bez něho!

Otočil jsem se k oknu, kde se těžkými mraky snažily prorazit ven sluneční paprsky, přestalo pršet. Típnul cigaretu a díval se taky na okno. V ten okamžik se otevřely těžké kovové dveře. Místností projel čerstvý vzduch, popel na zemi změnil tvar cesty. Oba jsme se otočili k muži v modré uniformě se svazkem klíčů připnutých k opasku. Slunce se pomalu vlévalo do místnosti a rozjasňovalo ji. Už se nezdála tak malá a těsná.

„Je čas ho vrátit, pane,“ povídá muž v uniformě. „Potřebují ho i další vězni, nemůžete ho mít celé odpoledne jen pro sebe a sedět tu sním.“ Zvednul jsem se a uchopil zrcadlo o velikosti záchodového prkénka a podíval se do něj. Už jsem neměl prázdné azurově modré oči. Už jsem neměl usazené oči. Ani smutné nebyly. Byl v nich najednou život, chuť, světlo a budoucnost. Na záda mi dopadaly sluneční paprsky. Nespocené dlaně předaly muži v modré uniformě zrcadlo. Převzal ho, usmál se a poděkoval. Zabouchl těžké dveře, cinkot klíčů se začal vzdalovat.

Stál jsem sám ve vězeňské cele číslo osmnáct rozhodnutý žít a ne jen přežívat. Druhý den jsem si od muže v uniformě vyžádal zrcadlo znovu a oholil si na tváři strniště. Když odešel, vzpomněl jsem si na tu písničku z rádia - jdi za štěstím... „Já půjdu. A vy?“

J. H.

Osvětim, Ella Nová, VV Ruzyně

Na pravou stranu ukázati,
nech tento lid uhořeti.

Anděl smrti příkaz dal,
ješitně se pousmál.

Již tento lid není třeba,
upečem jej jako chleba.
Do pece je strčíme,
jejich život zničíme.

Děvčátko strachy plačící,
stařeček v bolestech klečící.
Matky děti tisknouc k sobě,
stará žena ležíc v mdlobě.

I hnali se Němci kupředu,
na jejich jistou záhubu.
Cestou na vyprahlá těla
dopadla ne jedna střela.
Se lstí a bez pokory
vzali je do komory.

Vyslechte své cenné věci,
koupati se chcete přeci.
Stůjte! Křikl Anděl smrti,
spatříc dvě totožné děti.

Dejte mi ty stejné kusy,
ty si vezmu na pokusy.
Ostatní lid zahnali
do plynové komory.

Plyn zahltil lidem plíce,
zbarvil modře jejich líce.
Ke dveřím se všichni drali,
až své děti ušlapali.

Tak dlouho se dusili,
až svůj život ztratili.

A když všichni umřeli,
dveře se otevřely.

Zbavte se hned mrtvých těl,
tak to vůdce Hitler chtěl.

Nahažte je do pece,
důkaz nebude přece.

Oheň šlehá do mraků,
z těl těch mrtvých chudáků.

Mrtvolný vzduch silně čpící,
vítá nově příjíždějící.

Na rampě se Anděl směje,
komu život nedopřeje?

Ella Nová

Já a příběh Natálky, L. H., Věznice Mírov

Už jsem skoro zapomněl jaké to je. Měl jsem za sebou osmileté, podotýkám spokojené manželství, založené na společné důvěře, a tak jsem ani nemusel vysvětlovat, proč zůstanu v Praze po veletrhu přes noc. Jednoduše to moje práce vyžadovala. S kolegy jsme si dali něco k jídlu, potom pár piv, a jak se dalo očekávat, vyrazili jsme do centra projít několik barů.

Letošní rok byl přehledem nechutných obchodních úspěchů a naše vodiče se instalovaly v těch největších stavbách. Sesbírané smlouvy nám zajišťovaly minimálně čtyřletý výhled, co je pro majitele luxusní nástroj, jak si plánovat investice. Za to všechno nás obchodníky oceňoval výplatou, že si nemůžu ani dovolit uvažovat nad změnou.

Stejně jako můj šéf i já mám budoucnost postavenou na základech provizí, které mi v následujících letech vyplatí, a jimi postupně umožním hypotéku a doplatím leasing na soukromý offroad. Nikdy bych nevěřil, že se budu mít tak dobře, zvláště když jsem ani nesplnil podmínky ke studiu na vysoké škole. Každopádně tohle je úplně jiný příběh.

Pivo by se nikdy nemělo zapíjet vodkou. Když opomenou nesnesitelné bolesti hlavy, podněcuje to pěkně pitomý nápady. Tenhle skončil návštěvou bordelu. Nebudu si na nic hrát a vykládat, že mě kluci museli přemlouvat, to vůbec ne. Když padl návrh, ihned jsem si to obhájil, že už osm let splňuju představu dokonalého muže, a jestli teď drobně vykolejím, jenom mi to vlije do žil čerstvou krev. Ve zkratce řečeno, měl být večírek s "holkama za peníze" ku prospěchu mého manželce.

Pražský kolega věděl kam zajít. Byla to boční ulice na Vinohradech, kde jsme v úrovni chodníku zazvonili, a hlídač přišel otevřít mříž. Doteď jsem byl v takovém zařízení dvakrát, tohle bylo potřetí. V barech to nebylo tolik poznat, všude mi přišlo plno, ale tady zela prázdnotou určitě desítky boxů. Měl jsem tak nakoupeno, že fakt nedokážu přesně říct, jak to tam vypadalo. Kolega se radši zeptal, jestli tam nebudeme sami a jestli mají dost holek.

Během chvíle se prázdné prostory naplnily, my strkali rozměněné stovky holkám u tyče za podvazky, a když se mi chtělo sáhnout jedné z nich za kozy, dal jsem jí jednoduše stovku přesně tam. Zatímco jsme se v baru opijeli zhruba do desíti, tady jsme zůstali do tří do rána. Tři kluci od nás si stříhli dokonce dvě čísla a já se pořád nedokázal rozhoupat, jestli mám jít na pokoj s touhle sympatickou brunetkou nebo ne.

Začali jsme si povídat “o počasí” a skončili jsme u opravdových soukromých strastí. Teda já jsem ve srovnání s ní úplný břídil. Bylo jí šestadvacet, o čtyři roky mladší než já, měla desetiletou dceru. Otec jejího dítěte je Ukrajinec, který přijel za prací a ona zjistila, že je v tom, až když mu skončily pracovní víza a ztratila na něj jakýkoliv kontakt. Konečně by to asi ničemu nepomohlo, protože pár tisícovek, co si vydělal, šetřil, aby přivezl něco domů svým dětem. Mladá hloupá lolitka byla jenom povyražení.

Když s tím doma vyrukovala, odbyla si několik facek od otce, který ji podle toho, co mi řekla, obvinil, že je děvka, s kterou nechce mít nic společného. Myslel to tak vážně, že ji na poslední chvíli zachránila před ulicí matka. Když se v polovině osmého měsíce narodila podvyživená holčička, Natálie si prožila násobná muka. Přísahala, že jestli to ta malá nepřežije, sama si vezme život. Když to dopadne dobře, ona život obětuje, aby své dceři zajistila pohodlí.

Dcerka to přežila a Natálie potkala chlápka se zánovním BMW. Párkrát s ním někam vyrazila, což se zase potkalo s výčitkami otce, že je nejenom kurva, ale že hází starost o svého fakana na matku. Využila tak první nabídku a odstěhovala se s tím chlapem do Prahy.

Až v Praze zjistila, jak se doopravdy živí. Se svými kamarády dělal daňové podvody, občas někoho na zakázku zmlátiti nebo nejmíň vydírali předluženého podnikatele. Ukázalo se, že má v péči dvě dospívající děti, že mu není třicet osm, ale čtyřicet pět, že dvakrát seděl, matka dcer je silná narkomanka... no prostě pohádka podle námětu bratří Grimmů. V nové domácnosti začala fungovat jako uklízečka, starala se o dva puberťáky, kteří k ní necítili sebemenší respekt, a aby nebyla jen příživník, ten frajer jí sehnal práci zrovna v bordelu.

“Má to jednu výhodu, že mě aspoň přestal mlátit, protože bych si s modřinami nic nevydělala.” Těžko bych v jejím tvrzení hledal výhodu...

Večer se majiteli nemohl vyplatit. Celkově jsem viděl maximálně dvacet chlapů, kteří nemohli uživit tři desítky holek. Natvrdo se mě vyhazovač zeptal, jestli půjdu píchat.

“Píchat?”

“Jo, víš, co to znamená, ne?!”

S takovým primitivem se bavit nemusím. Řekl jsem, že si to ještě rozmyslím, protože mě příběh Natálie zajímal, ale on měl protínávrh, ať si chodím povídat do knihovny, mám si vypít pivo a vystřelit.

Natálie mi ještě stihla říct, jestli si nechci jít sednout někam jinam. Kdyby to zjistil majitel, že se chceme scházet mimo jeho barák, určitě by nebyl nadšenější, a tak mi jen heslovitě vysvětlila, kde je bar ve spodní části Václaváku, že ona tam bude za takových čtyřicet minut.

Vylezl jsem ven, a protože už začínalo svítat, zvedl se mi žaludek. Už ve škole jsem to tak měl a východ slunce je vždycky špatný znamení. Ani jsem se nepokoušel zastavit taxík, ale vzal jsem to přes McDonald's u koně. Nikdo se mnou nezůstal do konce a já jsem trochu zalitoval, že jsem se radši včas nesebral. Upsal jsem se k tomu, že budu poslouchat příběh jedné nešťastné holky, která se provinila jenom tím, že v pubertě naletěla.

Došel jsem s malým zpožděním k tomu místu, kam bylo vidět čelní výlohou přes grafiku míchaných koktejlů. Natálie seděla u stolku hned u okna, a jak si mě všimla, mávla. Ukázala mi, že vchod je za rohem. Mávnutí jsem jí oplatil, zatočil jsem za roh a pokračoval jsem asi padesát metrů, kde stály taxíky. Sedl jsem na zadní sedadlo modrého Superbu.

“Do Corinthie.”

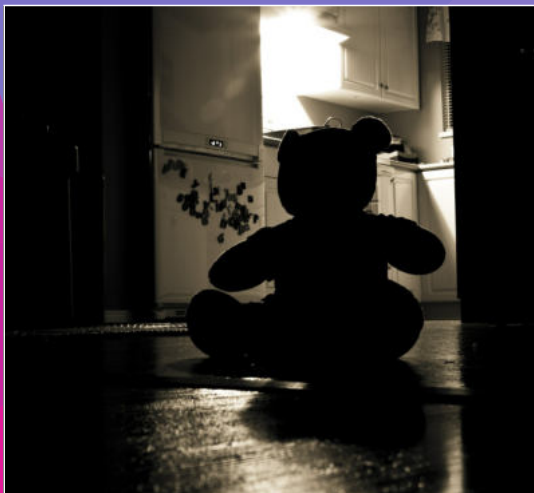
“Na Kongresovku?”

“Jo, na Kongresovku.”

Stačilo. Na dobrodružství už asi nejsem stavěnej.

L. H.

Většina z nás má to štěstí, že mu rodiče od útlého věku vštěpují zásady slušného chování. Nemluv sprostě! Nevztekej se! Neber drogy! Nepřecházej na červenou! I já byl šťastlivcem. Štěstí ale nevydrží věčně ...

Když mi bylo 7 let, naši se rozvedli. Nejdřív jsem šel bydlet s maminkou a starší sestrou do Brna, ale to bylo opět samé “nesmíš”, a já si řekl, že u táty mě čeká určitě víc dobrodružství. Nepletl jsem se. Můj pokoj v tátově sklepním bytě v Teronské ulici v Dejvicích měl místo dveří zatahovací mříž a místo postele matraci. Nepřišlo mi to tak strašné, protože v “pokojíku” jsem trávil pouze noci.

Hlavně že jsem žil s tátou. Byla s ním vždycky legrace. Po roce přišlo stěhování do Říčán a sklep jsme vyměnili za půdu. A já se ráno po probuzení mohl dívat z okna a ne do tmy. Byl jsem nešťastnější dítě na světě. Dostal jsem i novou postel. Tatínek si našel přítelkyni Kateřinu, která měla dvě dcery o něco starší než jsem byl já. Hotová rodinná idylka. Štěstí ale nevydrží věčně.

Po čase s tatínkem přestala být taková sranda. Teda když nepočítám chytání pavouků, které jsme dávali všechny do jednoho akvária, kde se žrali navzájem. Vypěstovalo to ve mně silně negativní pocity vůči našim osminohým přátelům. Arachnofobii ale trpí značné procento lidské populace, takže mu to nemám za zlé.

Nevlastní ségry si se mnou moc nehrály. Až po čase jsem zjistil, že si “hrály” potají s mým tátou. Nebo spíš on si hrál s nimi, i když pochybuji, že se jim to líbilo. Táta pracoval jako dozorce v kriminále. Napřed v Ostravě a následně na Pankráci. V Ostravě se seznámil s Katkou, která pracovala jako zdravotní sestra.

Kromě lásky tátovi dávala i spoustu nejrůznějších léků, například jeho oblíbený Rohypnol. Není se tedy čemu divit, že začal doma pozorovat - dle jeho slov - nadpřirozené jevy. Byl jsem trochu smutný. Nikdy jsem toho ducha, o kterém pořád mluvil, neviděl. Tento problém vyřešil po svém. Nakreslil po celém bytě značky, které měly ducha vyhnat. Místo barvy použil vlastní krev, aby byl výsledek stoprocentní.

Jednou dal nějaký lék i mně, aby se mi líp spalo. Katka byla na jednu noc pryč kvůli bakalářským zkouškám v jiném městě. Když se nad tím dnes zamyslím, moc to nechápu. Ráno po probuzení mě táta místo “dobré ráno” řekl, že holky jsou mrtvé. Umlátil je trubkou a pro jistotu uškrtil. Možná řekl i to “dobré ráno”, ale v tom kontextu jsem to nevnímal. Nevěřil jsem mu, tak mi je ukázal zastlané v úložném prostoru jejich postelí.

V devíti letech jsem nějak nechápal, co je to smrt, když jsem ji viděl takhle před sebou. Asi proto jsem pak přistoupil na jeho další nápad. Společná sebevražda. Dal mi sníst cca 70 prášků na spaní. Vzbudil jsem se po dvou dnech v nemocnici. Otec také nezemřel. Myslím, že to ani neplánoval. Dostal 25 let a trest si odpykává ve Valdicích.

Moje dobrodružství u táty na mě zanechalo stopy. Mamka, ke které jsem se vrátil, si se mnou vytrpěla peklo. Nezvadatelné dítě je velmi slabé označení. Záchvaty vzteku a později drogy, krádeže, rvačky mě dostaly do pasťáku.

Krátce po propuštění jsem si našel přítelkyni s měsíční holčičkou Aničkou, kterou jsem vzal za svoji. K ní přibyla po dvou letech i má vlastní dcera Vanessa, ale pro mě jsou vlastní obě dvě. Můj vztah byl opravdu hektický a musím přiznat, že k harmonické rodině měl daleko. Vydržel osm let, než jsme se rozešli.

Bolest ze ztráty jsem řešil alkoholem a střídáním partnerek. Holky jsem viděl každých 14 dní o víkendu, než mě chlast porazil a já přestal být tátou, jakého potřebuji. Vše vyvrcholilo mým pokusem o sebevraždu. Placák z 11 metrů na beton mě stál tři a půl měsíce v nemocnici a doživotní následky.

Ale také mě naučil, jak je život vzácný. Děkuji Bohu, že mi dal šanci znovu být dobrým tátou a dobrým člověkem. Kdybych měl vypsát všechny své hříchy, bylo by to na knihu. Každému se může stát v životě spousta zlého a může napáchat hromadu chyb, ale život je dar a proto se nevzdávejte.

T. M.

Proč? D. Z., Věznice Horní Slavkov

Co dnes víme o subkultuře mládeže, které na začátku 90. let jen v Praze propadlo tisíce kluků? V Praze se začala objevovat už v druhé polovině 80.let, ale šlo o tak malou skupinu, že většinou lidem splývala s punkovou scénou.

Když se krátce po listopadové revoluci v ulicích Prahy najednou objevily stovky skinheads, všichni se divili, kde se to tu vzalo. Novináři se v té době tématu věnovali hodně, ale buď to brali za špatný konec, nebo se bavili se skinheady, kteří jim pořádně neměli co říct.

Tvrdé jádro se s novináři nebavilo nikdy, a tak činy a samotná existence skinheadů zůstávaly jen na výkladu neznalých novinářů. Lidé tehdy dost často projevovali ke skins sympatie, ale v době, kdy jsem tomuto hnutí propadl já, už tomu zase tolik nebylo. Ze svého pohledu se teď pokusím vysvětlit mou vlastní motivaci, která mě někdy v roce 1998 vedla k tomu, že jsem si ostříhal hlavu a začal žít nebezpečným životem mladého pražského skinheada a fotbalového chuligána.

Dětství bylo v pohodě, plno zábavy, slunce a milující rodina. Logicky se tedy nabízí otázka: proč? Jedno z vysvětlení může být to, že můj dědeček mě již od útlého dětství zahrnoval nejrůznějšími informacemi z politického spektra a celkového celosvětového dění. On v minulém režimu něco znamenal, a tak toho věděl opravdu dost. O tom ale psát nechci.

Zkrátka jsem začínal docházet k přesvědčení, že ti, co nám vládnu, jsou lháři. A já se tomu prostě musím nějak postavit. Byl jsem již ve věku, kdy si člověk začíná utvářet konkrétní názory a zároveň se chce stavět do role rebela. Hodně věcí kolem mě se mi nelíbilo a někteří lidé ve mně svým chováním vyvolávali odpor. Měl jsem rád svou zem, své město a také jsem miloval sport - především fotbal.

Můj otec ho se mnou hrával a časem jsme spolu začali navštěvovat fotbalová utkání. Táta fandil Spartě a právě tam naše návštěvy směřovaly. Když teď pomínu fotbal, musím poznamenat, že Sparta měla největší fanouškovský tábor v Praze. Pokud vím, tak začátkem 90. let si hodně lidí na Spartě oholilo vlasy, byli extrémně vpravo. Někdy i víc než některý skins. Kotel Sparty byl místem srazu těch nejradikálnějších elementů z Prahy a právě toto prostředí mě naprosto pohltilo.

Z nevinného pokukování při našich fotbalových výletech s otcem se nakonec ze mě stal plnohodnotný člen "fotbalové bandy". Rodičům jsem pochopitelně neřekl celou pravdu. Prostě jsem si jen vyprosil, abych mohl jít na fotbal sám. Při zápasech Sparty bylo tehdy naprosto normální, že se z kotle ozývalo hromadné hajlování. To už by dnes nebylo možné. Zápas provázely nejrůznější výtržnosti, střety s Policí a samozřejmě s konkurenčními skupinami Hooligans.

Nebylo to tenkrát o nějakých férovkách jako dnes. Bylo to mnohem víc nespoutané a zároveň nebezpečné. Mimo tyto aktivity jsem se stal členem Republikánské mládeže, což byla taková líheň budoucích radikálů. Účastnil jsem se různých demonstrací a pochodů, při kterých docházelo téměř pravidelně ke rvačkám a střetům s anarchisty. Neexistovalo vyjít ven a s někým se neservat. Již delší dobu byla pražská "rudá scéna" v kontaktu s militanty z Německa a ledacos se od nich přiučila. Svedli jsme proti sobě nemalé množství bojů.

Pokud jsem si myslel, že jsem se coby fotbalový fanda vyhranil, tak jsem se spletl. Skutečné vyhranění přišlo až po seznámení s fanoušky Baníku Ostrava. V tuto chvíli to možná nedává čtenáři smysl, ale já si myslím, že některé věci a události prostě smysl nedávají. A tak já - rodilý Pražák s dialektem jako poleno, jsem se stal ortodoxním Baníkovcem. Staří mě uznávali, což byla pocta.

Zažil jsem toho dost, zejména mezi léty 2000 - 2008. Připadali jsme si jako Vikingové, když dobývali Evropu. Všude, kam jsme přijeli, jsme způsobili obrovské haló. Ovšem nestáli jsme o to. Také by bylo dobré zmínit, že v 17 letech jsem měl první záznam v rejstříku trestů, což prakticky výrazně ovlivnilo můj budoucí život, samozřejmě negativně. Nevím, kde všude jsem mohl být, ale určitě jsem nemusel skončit zde.

Nikdy jsem nepatřil k takovým těm seznamovacím typům nebo diskotékových klukům. Prostředí, ve kterém jsem se pohyboval a zároveň styl života, který jsem vedl, to prostě nešlo s určitými aktivitami dost dobře dohromady. A to je další škoda.

Někdy kolem 24. roku mého života jsem poznal svoji budoucí manželku. Za rok se nám narodil syn, a můj život dostal úplně nový rozměr. Vše jsem odložil stranou a věnoval se rodině.

Myslím, že jsem se snažil a rodinu velmi miloval, ale z nějakého důvodu jsem se nedokázal vyrovnat s minulostí. Stále mě v myšlenkách pronásledovala a často jsem narážel na nedořešené problémy s ní spojené. Někdy jsem úplně vypnul, jindy jsem se ztratil v nějakém bludišti, odkud jsem nedokázal najít cestu zpět. Pokusy o řešení vždy ztroskotaly. Nastartování, výdrž, polevení, pád a to stále dokola.

A jak to dopadlo? Po všech těch pokusech a šancích, které jsem dostával, jsem se dokonale namotal do něčeho, co se mě absolutně netýkalo a stal se ze mě spolupachatel vraždy. Teď si odpykávám třináctiletý trest odnětí svobody a můj jedenáctiletý syn a stárnoucí rodiče mě navštěvují ve věznicích. Mám za sebou Prahu, Valdice, Mírov, Horní Slavkov. Vše v jednom trestu. Zažil jsem totální psychopaty, kavkazské a muslimské mafie, Romy, co neuměli číst ani psát, pár kanibalů a jiných deviantů.

Ale taky jsem se setkal s řadou lidí, kteří si pokládají stejnou otázku jako já: proč stejně jako já se snaží nalézt řešení. Od 17 let jsem byl v kruhu průserů, myslím těch, co končily u soudu. 13 let jsem dostával šance, až nastalo to největší selhání a rezignace na život. A tak jsem těch 13 let dostal natvrdo.

Některá čísla jsou asi opravdu osudová, pokud tedy nějaký osud existuje. Spíš bych to viděl tak, že máme na výběr. A já jsem si vybral. Ale zrovna jako máme možnost výběru, tak zároveň mám možnost změny. Já se pro ni rozhodl. Boj pokračuje, ale s nejasným výsledkem....

D. Z.

Slavkovské stromy, M. V., Věžnice Horní Slavkov

Všude betonové klece, drátěné ostny podél dění,
potoky lidského selhání, potoky lidského bdění,
bdění nad zuřivou samotou, co káže polidštění
uprostřed stromy z jehličí a zákon si na vše
vůkol políčí.

Stromy uprostřed, starý pár, co již neklíčí,
jeden je zralá dáma, ten druhý starý kmet,
pamatují dobu, kdy slovo mělo váhu pečeti,
pamatují krajíc chleba za porobu
za krajíc chleba pro děti.

Pamatují úctu, čest i slávu, pamatují naše dědy,
ach, jak ten čas letí, pamatují dobu,
kdy právo bylo ještě v právu, pamatují čistý vzduch,
vodu zdarma všem i lesy, lesy bez smetí.

Slavkovské stromy, stožáry prožitých věků,
ani déšť, vichřice, hromy,
blesky jim nejsou k vzteku,
mají na práci své stíny před sluncem krýt,
důstojně stojí všem neduhům počasí, pálivému slunci,
prudkému větru i mračnům,
co je jim práv k breku.

Statné stromy, výšiny hnízd i ptácat bezpečí,
kořeny rodné země, rodné země, co vyléčí,
epochy nešťastných svárů a lidských trapasů,
kořeny dějin slzavých, čekajících svobodu, lásku
a víru, kořeny hluboké, kořeny čekající na spásu.

Víla Flow a skutečná lampa, D. V., VV Ruzyně

V daleké zemi u moře hlubokého a černého jako asfalt, kde je celý rok léto, žili tři kamarádi. A právě utíkali ze Sirotčince. Protože to bylo velmi, velmi dávno, byl Sirotčinec místem, kde se opravdu hodně špatně žilo.

Děti bylo na světě mnohem víc než dospělých, a tak si jich dospělí často moc nevážili. A ani se o ně moc nestarali, což asi vypadá jako výhoda, ale velká výhoda to není. Děti netoužily stát se co nejdříve dospělými. Ony si totiž mohly dělat skoro pořád, co chtěly. Třeba mohly jít, kdy chtěly a co chtěly. Pokud tedy něco k jídlu sehnaly. A to nebylo často.

A tak ti tři kamarádi Oleg, Jurka a Myška seděli jednou za tmy v plesnivé, zatuchlé, dusné ložnici Sirotčince. Spalo tam čtyřicet chlapců. Naši kamarádi se usnesli, že horší už to být nemůže, že nemají co ztratit. A dohodli se, že společně utečou, což samo o sobě nebyl špatný nápad, nešťastná na tom nápadu byla skutečnost, že utekli rovnou do armády. A tam to bylo ještě horší než v Sirotčinci. Byla totiž právě válka. Vojáků bylo málo a do boje se hodila každá ruka, která unesla zbraň. Každý život, mladý nebo starý, který mohl být zmařen. Veliteli vůbec nevadilo, že ani jednomu z kamarádů nebylo ještě ani třináct let. Taková to byla krutá doba v časech Krymské války.

Myška byl vytáhlý, vysoký, ježatý zrzek. Samá ruka, samá noha, pořád hladový. Nikdo si na něj moc netroufl. Od levého ucha až ke koutku úst se mu táhla hluboká, špatně srostlá jizva, jak o něj jeho otčím zlomil rýč, než Myška utekl z domu. Myška prostě pořád odněkud utíkal. Měl na to dostatečně dlouhé nohy. Trochu koktal, tak moc nemluvil.

Jurka byl Myškův pravý opak. Malý pořez, ruce jako lopaty, vlasy vrabčí hnízdo. Nedokázal napočítat ani do deseti prstů. Zato zvedl jednou rukou dospělého chlapa. Ani jeden z kluků nikdy nechodil do školy. Školou tenkrát dospělí děti moc netrápili. Jediný, kdo párkrát seděl ve školní lavici, byl Oleg. Říkali mu Mudrc. Vypadal trochu jako holka. Jemné rysy, pomněnkově modré oči, štíhlé dlouhé zlodějské prsty. Jeho máma, než zemřela, ho naučila číst knihy a psát. A taky počítat, to mu šlo skvěle.

Jurka, Oleg a Myška byli dobří kamarádi. Vždycky si pomáhali a o všechno se dělili. I když měli málo. Asi by se společně v životě dobře prosadili, nebýt hned první bitvy oné války. Ani jeden z kamarádů si toho z boje moc nepamatoval. Probudili se totiž až v nemocnici. No, v nemocnici... ve vojenském lazaretu. A to bylo hotové peklo na zemi. Život tam byl horší než smrt. A oni přesto na životě lpěli. Nebýt toho, že si pomáhali a povzbuzovali se navzájem, nikdy by se jim přežít nepodařilo. A taky nebýt té krásné paní ze sna, víly Flow.

Nikdy do konce jejich životů se jim nepodařilo zjistit, jestli to byla skutečná žena z masa a kostí nebo víla ze světa stínů. Svět stínů je svět sám pro sebe, svět na hranici denního světla a tmavé noci. Svět tajemných pohádkových bytostí. Jisté ale je, že lampa, kterou si Flow svítila na cestu, byla skutečná.

Každou noc, když jakž takž utichl nářek raněných a umírajících vojáků, se ve dveřích objevilo malé blikotající světlo. A vojákům se navzdory jejich hrozným zraněním a velkým bolestem objevil na rtech náznak úsměvu. Flow znamenala život. Život a lidskou důstojnost. Spolu s Flow přicházela armáda skřítků. Tedy spíš skřetů, jeden ošklivější než druhý. Každý skřet měl v jedné ruce rejžák. To byl tvrdý kartáč z prasečích štětin. Za druhou ruku si každý ten ošklivec vedl krásnou vílu. Víly byly celé v bílém se sesterským čepcem ve vyčesaných vlasech. A nastal mumraj větší než v nejhorší bitvě. Rejžáky jim v ruce jen tančily, krysy v celých hejnech s pískotem utíkaly. Všude páchla dezinfekce. Ale za chvíli ji vystřídala vůně čistoty. Víly vybraly vojákům vši z vlasů, blechy z dek, zahynaly štěnice, převázaly rány čistými obvazy a daly všem napít.

Když se frmol uklidnil, všichni vojáci byli čistí a ošetřeni, objevila se znovu Flow a obešla všechny vojáky s lahví Brandy. Po prvním doušku vojáci spokojeně usnuli a ráno si ani nebyli jistí, jestli se jim to vše zdálo nebo se to skutečně stalo. Fakt je, že vojáci přestali umírat. Začali se vracet domů k rodinám. A tak díky víle Flow, její lampě, Brandy, armádě skřetů a zdravotních sester, naši tři kamarádi tu šílenou noční válečnou múru přežili.

Protože byli zvyklí utíkat, tak sotva se dokázali postavit na nohy, tak z lazaretu a z celé války utekli. A udělali dobře. Oleg vystudoval medicínu a stal se doktorem, protože byl ze všech nejchytřejší. Myška se stal zdravotním bratrem a Jurko ošetřovatelem.

No, a už neutíkají, z toho vyrostli. A taky si neříkají, co by bylo, kdyby tenkrát ze Sirotčince neutekli... protože "Kdyby nebylo kdyby, nebyly by chyby"... a důležité je, že dnes se mají tak spokojeně, že se jim o tom v Sirotčinci ani nesnilo.

A jestli neumřeli, tak na památku víly Flow pomáhají nemocným dodnes.

Pohádka inspirovaná skutečnou postavou ošetřovatelky Florence Nightingalové.

D. V.

Průvodce (vnitřním) světem vězně, L. B., Vazební věznice Liberec

„Nemáme love. Co s tím?“

„Nevím, nechce se mi nic řešit. A vůbec, neotravuj, jdu si zahrát.“

„Ok. Tak ty si hraj a já to vyřeším. Co ty na to, bráško?“

„Hmm. A musím něco dělat?“

„Vůbec nic bráško, usmaž si kilo hranolek, mrkni na nějaký porno...“

Prostě buď v pohodě, o všechno se postarám.“

„Tak fajn, ale teď už mi dej pokoj.“

Dost podobně vypadal náš první rozhovor.

První z mnoha.

Pomyslný první krok na cestě do zatracení.

„Hele, pamatuješ na ten film, co jsme viděli včera?“

O tom vyděrači, udělal love a ještě vyjebal s poldama.

Co zkusit něco takového?“

„Co? Neříkal jsem, ať mi dáš pokoj?“

A vůbec, nevidíš, že hraju?“

„Aha, tak sorry bráško nenech se rušit.“

Dám to do kupy a uvidíme, třeba to něco hodí.“

„Vrrr...“

„Dobrý den, policie České republiky.“

Jste podezřelý z trestného činu vydírání

ve třetím odstavci. Půjdete s námi.“

„Škyt. Cože?“

„... se odsuzuje k podmíněnému trestu odnětí svobody v délce trvání 3 roky do věznice s ostrahou se zkušební dobou 5 let.“

„Škyt. Cože? Co se to...?“

„To nic, bráško, všechno je v poho, mám to pod kontrolou. Jdi si hrát.“

„Hm. Ok. Když to říkáš...“

„Hele, zamakal jsem a tentokrát to vyjde, bráško. Jdeme na to?“

„Jdeme? Kam? Mně se nikam nechce. Viděl jsi, jak to vypadá venku?“

„No jo, pravda. Sorry bráško, nechám tě odpočívat.“

„Dík. Mimochodem, jak to vypadá s těma prachama?“

„Benga nám to zasekli.“

„Hm. Zmrdí. Tak dobrou.“

„Dobrou, bráško.“

„Cvak. Bum! Prásk!“

„Co je to za kravál?“

„To by katr bráško. Ale buď v klidu, mám to pod kontrolou.“

„Katr? Hm, tak jo.“

„Přišel mi dopis? Nikomu jsem nepsal...“

„To jsem byl já. Dostali jsme desítku a přišlo dovolání ze Štrasburku.“

„Desítku? Takže máme love. Dobře ty!“

„Hm. Trochu jinou desítku, ale mám to pod kontrolou bráško, žádnéj strach.“

„Jak jinou? A kde mám komp? A kde je máma a táta? A synovci?“

„No, bráško, soudce nás zaříz a advokát to posral, takže sedíme. V base. Ve Valdicích. Ale žádný strach, budu kopat, kde se dá.“

„Sedíme? V base? Ve Valdicích? Vždyt' jsem nic neudělal!“

„Vid' že ne, bráško, však to všude píšu, že jsme nevinný!“

„Pane?!“

„Kdo to je a co chce?“

„Nějakej psycholog. Furt se do mě navází a chce mluvit s tebou.“

„Se mnou? To kecá, se mnou nechce mluvit nikdo. Ale ať mě nesere, do tebe se nikdo navážet nebude!“

„Díky bráško.“

„Hm. Fakt se mnou chce mluvit? A proč?“

„Asi od tebe bude chtít nějakou práci. Jdi si radši lehnout, máme před sebou ještě 6 let. Ale leť to, ne, bráško?“

„Pane?!“

„Ty vole, von mě nenechá, hele já s ním pokecám a pošlu ho rovnou do hajzlu, jinak nás fakt nenechá.“

„Tak jo, ale buď opatrněj, víš, že jsi s nikým dlouho nemluvil.“

„Pane!“

„Hm?“

„No konečně, už jsem se bál, že jsem o vás přišel.“

„Co je? To jsem u doktora nebo co?“

„Hm, něco takového. Teď mě dobře poslouvejte, nebudu to víckrát opakovat.“

„Hele, musíme si promluvit.“

„O čem?“

„O nás.“

„Ale bráško, nech to na mě. O všechno se postarám.“

„Leda hovno!“

„Ale...“

„DOST! UŽ ANI SLOVO!“

KONEC (nebo ZAČÁTEK)

Mé drahé R., J. N., Věznice Plzeň

Na trní pichlavém zmařené životy,
pouhých pár zlatáků za věčnost nicoty.

Na jevišti života moře falešných slz protéká.
Faleš nemění se a řeka divoká
strhává proudem svým živé i neživé,
bere vše lživé, stejně tak pravdivé.

Na smetišti duší lze žal vážit na kila,
naděje svobodná sama se zmařila.

Jak můra ke světlu smůla lepí se k lidem.
Život zmařený pak plouží se s ledovým klidem.

Pak ve zlaté kleci Tvůj smích září ztrácí
a Tvé srdce věčně zraněné
nikdy však nevykrvácí...

J. N.

Maminka - příběh spoluvězně, J. P., Věznice Všehrdy

Spoluvězeň se vrací ze soudu, kde byl žádat o předčasné propuštění. Snažil se poprosit soudce a celou soudní porotu, ať mu odpustí půl roku z desetiletého trestu. Což v je v kompetenci soudce samozřejmě možné. Může odpustit i půlku trestu.

Já ani nevím, za co seděl a jestli to byl člověk dobrý či nedobrá. Znal jsem ho jen z oddílu (patra). Občas jsme spolu pohovořili a to bylo vše. Na patrech jsme třeba stovracet lidí. Na celách jsme po pěti i deseti odsouzených. Někoho za svůj celý trest, a je jedno, jestli je roční nebo desetiletý, nepoznáte. Zprvė nechcete a zadruhé není to přece povinné.

Ale s tímto Ivanem jsem někdy krátce pohovořil. Byl hodně hovorný a strašně rychle mluvil. Bylo mu tak čtyřicet a byl už tím časem, který trávil ve věznici, unavený. Řekl mi, že má hodně nemocnou maminku a už je to ve stádiu, kdy rodina rozhoduje, jestli bude odpojena od přístrojů. Proto se vlastně Ivan rozhodl, že se pokusí poprosit o pochopení celou soudní porotu včetně soudce. Ivan se prostě chtěl rozloučit s maminkou.

Byl to hodně smutnej příběh, kdy jsem si uvědomil, že má matka už je také v pokročilém věku a že se může stát to, za co se modlím každý den, ať se nestane.

Asi kolem desáté hodiny se Ivan vrací ze soudu, kde samozřejmě neuspěl. Protože bezcitnost, lidská bezcitnost existuje. Všude a zde na justičních místech ve věznicích trojnásobně. Ivan byl z toho totálně zklamaný. Chodil po chodbách oddílu a jeho bezmoc ve tváři bylo to jediné, co ho na té chodbě doprovázelo. Každou chvíli volal domů a ptal se svého otce na stav své maminky, který už byl zcela kritický. Jestli měl Ivan šanci naposledy svou maminku vidět a obejmout ji, chytit ji za ruku, políbit ji a rozloučit se s ní třeba jen vlídným pohledem, tak ta šance mu před pár minutami navždy skončila.

Bylo po obědě. Byl klid. Každý je na celách a v poklidu odpočívá. Já osobně jsem si četl bestseller od P. D. Jamesové. Naráz se na chodbě ozval hlasitý, hodně hlasitý výkřik. Ale to nebyl výkřik jako když na někom někdo páchá násilí, což je ve věznicích zcela normální. Tento výkřik byl tak bolestivě žalostný, že většině spoluvězňů ihned došlo, komu ten výkřik patří. A proč ten člověk pláče.

Skoro všichni jsme vylezli z cel a šli se podívat na naprosto zlomeného člověka, který klečel na zemi, v pravé ruce držel telefonní sluchátko a v romštině se se slzami v očích a žalem v hrdle loučil se svou maminkou, která byla právě odpojena od přístrojů, co ji držely při nějaké formě života. Ta slova, ty žalostné věty, které kvůli vzlykání a očím plným slz dopadaly na chladnou podlahu, zněla nejsmutněji, co jsem kdy v životě slyšel.

Ivanův projev smíchaný s trochou hysterie, zoufalství, bolesti a bezmoci, byl tak emotivní, že i teď, když to píšu, mám slzy v očích. A je mi zcela ukradený, jestli mi věříte nebo ne. My všichni, kteří jsme byli na chodbě a Ivana jsme zoufale sledovali, jsme měli slzy v očích. Když Ivan vkleče na zemi opakoval: “maminko, prosím tě, promiň mi to trápení, které jsi se mnou celý život měla. Maminko, já tě strašně miluji. Chtěl jsem se ti za vše omluvit. Promiň maminko, prosím tě, promiň, všechno mi prosím tě promiň.”

Tuto scénu, tuto upřímnou a nejzoufalejší scénu bezmoci, lítosti a zklamání, nikdy v životě nezapomenu. Nikdo z nás, kdo jsme to viděli. Mimochodem, slzy mi stékají po tváři stále.

I přesto, že my co jsme zde pohromadě, zločinci a lidé různých povah, poruch osobnosti, chyb a prostě odpad společnosti, spousta z nás nebezpečných pro společnost (a jsou zde i lidé, které bych nikomu nepřál, abyste je venku v životě potkali), tak i přes veškeré naše chyby, kdyby se někdo mohl jen na malinkou chvíli ocitnout v roli soudce nebo státního zástupce a řešil by se problém Ivan, kde by chtěl z desetiletého trestu odpustit půl roku, tak každý z nás by ho ihned pustil. Ať se s maminkou rozloučí. Udělali bychom to bez jakéhokoliv váhání.

Odpověď soudce a celé poroty na Ivanovu žádost, na upřímnou a zoufalou žádost zněla asi takto: “na to jste měl myslet dřív”.

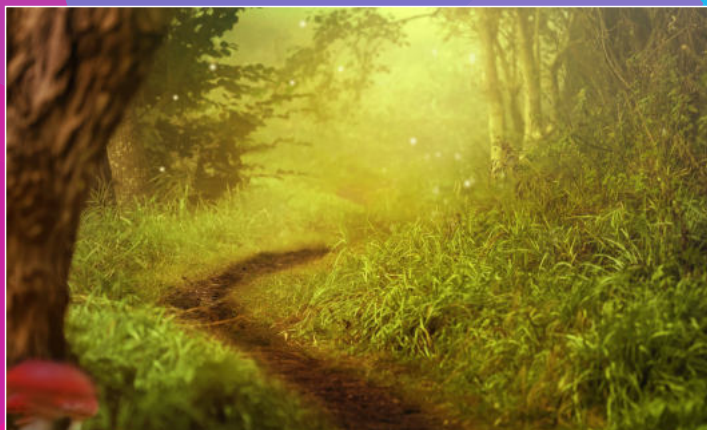
Upřímnou soustrast, Ivane, nám mukulům zavšiveným, mukulům a to všem, je to moc líto!

J. P.

Jak se v lese mělo stavět, Michal Kerner, Věznice Rýnovice

Tuto pohádku věnuji z lásky svému milovanému synovi.

Jednoho krásného slunečného dne zastavil u hájenky, která patřila panu myslivci Doubkovi, pošťák. Přijel na svém starém rozvrzaném kole po pěšince, která vedla podél lesa. “Haló, pane hajný, pane Doubku, jste doma?”, volá pošťák. “Už jdu, hned jsem u vás,” ozve se z chaloupky.

Zavrzejí panty těžkých dřevěných dveří, taky je to poctivá řemeslná práce. Takové dveře by už dnes jen tak někdo vyrobit nesvedl. Ona celá hájenka je postavena z poctivého kulatého dřeva, jako by vyrůstala z lesa a byla jeho součástí. “Dobrý den, pane listonoš, co vás přivádí až sem ke mně, snad mi nevezete nějaké psaní?” “Vezu, vezu a je to nějaká důležitá úřední listina až z okresního města,” říká pošťák. “Povídáte, úřední lejstro?”, diví se pan hajný Doubek a hladí si při tom svoje dlouhé huňaté vousy. Listonoš se rychle rozloučí, nasedne na rozvrzané kolo a jede zpátky do vesnice roznést ještě nějaké dopisy, které mu zbyly v brašně. Vrz, vrz, skříp, skříp, zaslechne ještě pan Doubek skrz otevřené okno, jak pošťák šlape do pedálů. “Krutibrko, co mi můžou páni z města chtít,” říká netrpělivě pan Doubek, když rozlepuje úřední dopis. Zamyšleně čte a kroučí při tom hlavou ze strany na stranu a nevěří svým očím. “Tady u nás přes les že má vést nová silnice?” Rozčlíl se pan Doubek a rozzlobeně bouchne pěstí do stolu. Pan hajný je jinak dobrosrdečný a hodný člověk, který má rád svůj les a všechna zvířátka, co v něm žijí, ale tahle zpráva ho zvedla ze židle. V dopise se totiž píše, že se bude muset kácet pořádný kus lesa od Rohaté skály až po Jakubovu studánku, kam se chodí napít všechna zvířátka z lesa. “Tak to teda ne!” mudruje hajný. “Takhle já to nenechám, hned zítra se vypravím do města a tu pohrolmu zastavím.”

Tu noc nemohl pan Doubek dlouho usnout. Pořád mu vrtalo hlavou, která úřednická kebule vymyslela tuhle lotrovinu, zničit kus tak krásného lesa, o který se celý život obětavě staral. Nad vysokými stromy už dávno zářil kulatý měsíc a noční zvířátka už pomalu vylézala ze svých doupátek a skrýší, když teprve pan Doubek neklidně usnul.

Na paloučku před hájenkou se ještě líně povalovala ranní mlha, když se hajný Doubek spěšně připravoval na cestu do města. Ze skříňě vyndal svoji vycházkovou mysliveckou uniformu, aby na pány úředníky udělal patřičný dojem. Přes rameno si přehodil svoji flintu, kterou stejně moc nepoužíval, pouze v případě, že se v jeho revíru přemnožili kanci a dělali neplechu v sousedních polích. Jinak všechna zvířátka považoval bezmála za své přátele.

“Dobré jitro, pánové,” pozdraví myslivec, když dorazí na úřad. “Dostal jsem od vás tuze nemilé lejtstro, že prý se má u mě v revíru kácet a ničit kus vzácného lesa.” Významně přitom zvedne obočí a pohladí hlaveň svojí brokovnice. Oba pisálkové se zhoupnou s židlí, jak se leknou a jeden začne koktavým hlasem vysvětlovat, že to je nařízení přímo ze stavebního úřadu a že oni s tím nemůžou nic dělat.

“Jenomže oni páni inženýři asi zapomněli, že pár hektarů lesa patří mně,” říká pan Doubek, “a já nedopustím, aby přes můj pozemek vedla silnice. A jestli mi budou chtít nabízet nějaké peníze, tak ať si je rovnou strčí za klobouk. Tady vám vracím to vaše lejtstro a má účta!” rozloučil se pan hajný.

Při zpáteční cestě potkává spoustu zvířátek, která zachránil. Spokojeně pozoruje stádo srnců, kteří se nerušeně pasou na okraji lesa. Sehne se, z trávy zvedne malou tečkovanou berušku a říká: “Podívej se, broučku, na tu nádheru, všechny ty barvy a vůně. Celý kus téhle krásy by zmizel pod černým asfaltem a vůně lesa a jehličí by se rozplynula v čoudu z výfuků a rámus ze všech těch aut by vyplašil zbytek obyvatel a já bych tu zůstal sám. Ne, ne, udělal jsem moc dobře, že jsem nevyměnil tenhle kus přírody za peníze. Tak si leť, beruško, vždyť je to i tvůj les.” Pan hajný si sedne na pařez a zasněně přemýšlí o každém živém tvorečkovi, kterého tu má na starost. “Vím, že jsem dnes udělal hodně dobrou věc, dnes budu spokojeně spát.”

A ty, Míšo, spinkej sladce, hladí tě táta.

Michal Kerner

Jsem, Jana F., Vazební věznice Hradec Králové

Jsem Slunce, co každé ráno vstává.
Jsem měsíc, co na Slunce pozor dává.
Jsem nebe jasné.
Jsem hvězda, co po noci zhasne.

Jsem letní vánek, klidný jak spánek.
Jsem blesk a hrom, porazím kdejaký strom.
Jsem jaro, léto, podzim, zima -
všem dětem je ve mně prima.

Jsem ničivá tsunami.
Nemám žádné zábrany.
Jsem tornádo a ne poslední.
Srovnávám vždy vše se zemí.

Jsem šílená Katrina.
Jsem nebezpečná lavina.
Jsem sopka, ale zatím spím.
Ale běda, jak se probudím!

Jsem vichřice a bouře.
Nezajímá mě lidské hoře.
Jsem daleký vesmír.
Jsem válka a mír.
Jsem radost i smutek.
Jsem dobrý skutek.

Jsem Tvá myšlenka.
Jsem úžasná vzpomínka.

Jsem noc i den.
Jsem hezký sen.
Jsem měsíc a rok.
Jsem rozvážný krok.

Jsem Tvůj dech.
Jsem tichý vzdech.
Jsem lež i pravda.
Jsem dobro i zrada.

Jsem Tvá minulost, ve které jsi byl jen host.
Jsem i Tvá přítomnost – nemáš mě už dost?
Jsem budoucnost a hledím dopředu.

Nezůstanu nikdy pozadu.
Jsem chladno, teploučko.

Jsem polibek na líčko.
Jsem život a planeta Země.

Ale už malý kousek je mě!

Jsem Ty a vše, co si budeš přát.

Já Tě však prosím, měj mě rád

... člověče!

J. N.

Obsah:

Úvodní slovo Mgr. Jana Franka, předsedy spolku Za branou	str. 1
Povídka/autor	strana
Poprvé, Dušan Faltýnek <i>1. místo v literární soutěži</i>	2
Jeden den v životě vazebně stíhaného W. M. D., M. F. <i>2. místo v literární soutěži</i>	5
Průvodce světem vězně, L. K., <i>3. místo v literární soutěži</i>	10
Zamyšlení nad rekreací, L. V. <i>Cena veřejnosti</i>	13
Máme naději, že budeme někdy vědět?, O. T.	14
Veselá kráva, Z. J.,	15
Marušce, L. C.,	17
Jak jsem postavil kříž, S. P.,	19
Jak malá Leontýnka ke dvěma kamarádům přišla, O. M.,	21
Vzkaz vězni od duchovních vůdců, M. Z.,	23
Za pět dvanáct, neztrácej čas, MC Gaiver	25
Vězení, S.P.	26
Prosba našemu nejbližšímu, K. T.,	28
Otázky, M. N.,	29
Čas, podzim, J. P.	31
Jdi za štěstím, J. H.	32
Osvětím, Ella Nová	35
Já a příběh Natálky, L. H.,	37
Hříšník, T. M.,	40
Proč?, D. Z.,	42
Slavkovské stromy, M. V.	45
Víla Flow a skutečná lampa, D. V.	46
Průvodce (vnitřním) světem vězně, L. B.	48
Mé drahé R., J. N.	50
Maminka - příběh spoluvězně, J. P.	51
Jak se v lese mělo stavět, Michal Kerner	53
Jsem, Jana F.	55

Občanské sdružení Za branou

**Poradna pro osoby po VTOS a rodiny odsouzených:
Krakovská 21, Praha 1**

**Sídlo a korespondenční adresa:
Bezručova 864, 252 30 Řevnice**

Tel.: 775 722 784

**E-mail: zabranou@gmail.com
www.zabranou.cz**